

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم
بسم الله الرحمن الرحيم

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعاً
فَإِنَّكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ^١

بسیار آیه عجیبی است این آیه و از آیاتی است که بزرگان این آیه را از اصول اولیه سلوک و راه خدا قلمداد می کردند و توصیه می کردند که انسان پیوسته باید به این آیه توجه کند و معنای این آیه را در ذهن بیاورد و نسبت به مفاد این آیه ترتیب اثر بدهد و زندگی و ارتباطات خودش را بر این اساس قرار بدهد و هر کسی که به تجربه چه آن چه که نقل شده است و چه آن چه که خود بنده به تجربه دیدم در ارتباط با راه و منش بزرگان کسانی که به این مفاد عمل کردند به جایی رسیدند و کسانی که به مفاد این آیه عمل نکردند ره به جایی نبردند.

مفاد این آیه این است که هر کس باید فقط به خود پردازد و کاری به کار دیگران نداشته باشد و باید در مرتبه اول به اصلاح خود پردازد و بعد در مقام تکلیف اگر مکلف بود سراغ بقیه برود و اگر مکلف نبود کاری به کار دیگران نداشته باشد.

ای کسانی که ایمان آورده اید بر شما باد که خود را نجات بدهید، علیکم أنفسکم این مثال و این نحوه بیان دلالت بر نهایت تأکید می کند، نمی فرماید أصلحوا أنفسکم خودتان را اصلاح کنید. نمی فرماید: راقبوا أنفسکم با خودتان مراقبه داشته باشد. نمی فرماید أحصنوا أحوالکم از این عباراتی که همه بر یک مضمون دلالت می کند این آیه نسبت به این مسئله نحو دیگری بیان دارد می فرماید:

^١ - آیه ۱۰۵ از سوره المائد (۵)

علیکم بپایید علیکم یعنی بپایید، مواظب باشید مبادا از دستتان در برود مبادا غفلت کنید، مبادا فرصت را از دست بدهید. ما در محاورات خودمان نمی‌گوییم بر شما باد به این، بر شما باید این بر شما باد دیگر شدیدترین و مؤکدترین تعبیری است که انسان برای رساندن به آن مقصود و به آن هدفی که دارد به کار می‌برد بر شما باید حتماً این مسئله انجام شود. **لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ** وقتی که شما در راه هستید وقتی که شما پیرو مکتب هستید وقتی که شما پیرو مبانی بزرگان هستید تمام دنیا بیایند در یک طرف به مخالفت شما برخیزند، برخیزید همه پنبه و همه پشم است و همه گاه. **لَا يَضُرُّكُمْ**، ضلالت سایر افراد ضرری بر شما نمی‌رساند اگر شما هدایت داشته باشید و کاری که انجام می‌دهید نه به تشخیص خودتان، به تشخیص اهل خبره و فن ممضا باشد، مورد امضا باشد. چون هر کسی هر کاری که می‌کند صحیح می‌پندارد کسی نمی‌گوید من کار غلط و اشتباه می‌کنم. کار او باید به تصحیح اهل فن و اهل

خبره در تشخیص برسد و آن وقت در آن صورت کار او کار ممضایی خواهد بود پس بنابراین نتیجه‌ای که گرفته می‌شود این است که انسان باید سرش به کار خودش باشد دیگران به چه راهی هستند به ما ارتباطی ندارد، دیگران در چه حال و هوایی قرار دارند ارتباطی ندارد، افراد دیگر آیا در مسیر هستند یا در مسیر نیستند ارتباط به ما ندارد این که عرض می‌کنم ارتباط ندارد یعنی حتی تأثیر سوء دارد شخصی که دائماً فکرش در این باشد که دیگری چه می‌کند و دیگری چه می‌کند این قدم از قدم بر نمی‌دارد و هیچ فایده هم ندارد یعنی به اندازه از نقطه نظر نفسی هیچ در این مسئله رشد برای او پیدا نمی‌شود حالا گرچه بر حسب حالات ظاهری نفس ممکن است تغییر و تحولات صوری و مثالی برای او باشد ولی در واقع حرکت عمقی نفس که عبور از نفس است و قطع تعلقات است برای او حاصل نمی‌شود. خود بنده در تجربه‌ای که در زمان مرحوم استاد والدیمان حضرت حداد داشتم و حتی مرحوم آقای انصاری چون بنده وقتی که من ستم حدود چهار یا پنج سال بود مرحوم آقای انصاری به رحمت خدا رفته بود ولیکن خب بیشتر با مرحوم حداد ایشان را ما بیشتر دیدیم در سنین بزرگتر و بالاتری. احساس بنده این بود افرادی که در آن جا شرکت می‌کنند و با ایشان ارتباط دارند به دو دسته هستند و یک دسته مثل مرحوم آقا رضوان الله علیه فقط می‌آمدند از ایران به عراق و ایشان را می‌دیدند و در مجالس ایشان استفاده می‌کردند و سرشان به کار خودشان بود و کاری به این نداشتند که در محضر ایشان چه کسی می‌آید چه کسی می‌رود کم می‌آید.. زیاد می‌رود به ایشان ارتباطی نداشته، می‌آمدند استفاده می‌کردند و بعد هم سر وقت و موعد برمی‌گشتند ایران و با ایشان در ارتباط بودند نامه‌نگاری و امثال ذلک البته در آن زمان اصلاً کلّ افرادی که در این جریان بودند ده یا پانزده نفر بیشتر نبودند این حالا در همین حدود. دسته دوم افرادی بودند که می‌آمدند در آن جا و این گوشه را می‌خواستند ببینند کیست، آن جا کیست؟ کی می‌آید؟ کی می‌رود؟ نمی‌دانم افرادی که می‌آیند کی هستند؟ آمار می‌گرفتند نمی‌دانم چه صحبت‌هایی می‌شود و خود بنده در آن زمان با آن سنین کم و نوجوانی که بودم بنده در سن هفده سالم بود و آخرین مرتبه که ایشان را دیدم حدود هفده سالم بود در همان سنین بنده این رفتار را نمی‌پسندیدم و اعتراض می‌کردم ولی خب به واسطه صغر سن خیلی اعتراضات من مورد توجه قرار نمی‌گرفت ولی الآن می‌بینم که همان موقع ما درست می‌گفتیم و صحیح بود مطلب و حقّ با بزرگانی مثل مرحوم والد بود. این مطالبی که امروز می‌خواهم عرض کنم به جهات عدیده‌ای است که با خود فکر کردم دیشب چه مسائلی را امروز خدمت دوستان بگویم گفتم شاید با این که خب همه اهل اطلاع هستند و از این مطالب هم شنیدند و هم خواندند و هم تجربه ایشان در این زمینه اما شاید لطف دوستان

به ما این باشد که از خود زبان ما هم این گونه مطالب را صراحتاً بشنوند و آن چه را که ما هم

در تجربه شخصی خودمان و هم آن چه را که از بزرگان شنیدیم آن را صادقانه در خدمت دوستان قرار بدهیم علی کلّ حال اگر خودمان هم قابل و لایق برای این مسائل نیستیم نه پیدا می شوند افرادی که می توانند این مطالب را بگیرند و روی آن کار کنند و به کار ببندند و راه خدا به عدد نفوس خلایق است یعنی هر شخص در نفس و ضمیر و سر و سویدای خود با خدا ربط دارد و این ربط را باید گرامی داشت و نباید مسامحانه از او عبور کرد علی کلّ حال آن چه که ما وظیفه داریم اگر بتوانیم این امانت را در آن تصرف نکنیم، خیانت نکنیم آن چه را که بوده است از بزرگان و گذشتگان به افراد حاضر و نسل حاضر منتقل کنیم خب دیگر خیلی شاهکار کردیم الا اگر بخواهیم دخل و تصرف کنیم، کم و زیاد کنیم و بر حسب مصالح خود و منافع خود بخواهیم همین طوری که دیدیم کردند و انجام دادند و کم و زیاد کردند و کارهایی کردند که بدن آن بزرگان در قبر از آن مطالب به لرزه درآمد و می آید خب در این صورت ما روسیاه خواهیم بود و نسبت به آن مفاد و مبانی و دستورات بزرگان ما خیانت کردیم.

لذا از این نقطه نظر بنده خیلی با صراحت خدمت دوستان آن چه را که خودم دریافتم و قطع دارم که همین است و می توانم در روز قیامت پاسخگو باشم آن را بنده خدمت رفقا عرض می کنم که بسیار بسیار برای راهشان، برای سیرشان و برای حرکتشان حکم عمود خیمه را دارد و حکم بنزین ماشین را دارد. ماشین بنزین نداشته باشد حرکت نمی کند می ایستد آن ماده محترقه که ماشین را به حرکت درمی اندازد آن ماده محترقه باید باشد و اگر نباشد صد سال بگذرد این چرخها یک سانت جلو نمی روند همین طور در یک خیابان شما ماشین را بگذارید می بینید که همین طور ایستاده روی آن باران می آید، برف می آید، روی آن کم خاک و گل می آید روی آن بچه ها می آیند سنگ می زنند، یکی شیشه آن را درمی آورد، یکی در آن را در می آورد باد و باران و آنها کم رنگ آن را می برد و شروع می کند به اکسیده شدن و پوسیده شدن آنها بعد از گذشت یک مدتی چیزی از ماشین باقی نماند. چیزی دیگر باقی نماند متوجه عرض شدید که؟! این مسئله به همین کیفیت است افرادی که می آمدند در آن زمان خدمت بزرگان می رسیدند آنها هم مطلب همین بود. مرحوم حدّاد رضوان الله علیه در منزلشان باز بود خیلی ها می آمدند برای دیدن بعضی می آمدند برای استفاده تامّ و تمام وجود خود و آثار خود و شراشر خود را همه را در اختیار قرار می دهند خب مثل مرحوم آقا و بعد هم به مطلب می رسیدند دیگر چیزی دیگر برای خود باقی نمی گذاشتند، یک درصد هم باقی نمی گذاشتند امر او را امر خود تلقّی می کردند و نهی او را نهی خود تلقّی می کردند، اراده خود را به کنار می گذاشتند و به جای اراده خود

اراده او را جایگزین می‌کردند. این مسئله خیلی مسئله مهمی است. اراده خود را کنار می‌گذاشتند و اراده او را جایگزین می‌کردند. بله خب این یک عده افراد به این شکل به اصطلاح بودند.

دسته دوم خب افرادی بودند به این کیفیت نبودند شصت درصد بودند چهل درصد برای خودنگه می داشتند آنها هم آدمهای خوبی بودند، آنها هم افرادی بودند که اصل صلاح بودند، اهل متابعت بودند ولی خب علی کلّ حال خدا همه را یک جور خلق نکرده است. آنها هم افرادی بودند که می آمدند زیارت می کردند شبهای جمعه می آمدند کربلا ایشان را زیارت می کردند و انفاق می کردند و اهل رعایت بودند، اهل موازین بودند، اهل شرع بودند ولی خلاصه دیگر بالاخره دیگر می خواستند هم آن چه را که مورد نظر ایشان هست انجام شود و هم ایشان هم تا حدودی با آن منویات، با آن مقاصد ایشان هم راه بیاید و بتواند هر دو را تأمین کنند بر حسب خب هفتاد درصد بودند، شصت درصد بودند دیگر در این زمینه اختلاف در بین آنها بود. اینها هم که یک دسته بودند.

دسته دیگر که خب افرادی بودند که فقط آمده بودند ببینید چه خبر است همین. سفره‌ای شاید ایشان را هم قبول نداشتند فقط می دیدند یک عده می آیند در آن جا و جمع می شوند و یک سفره هم پهن می شوند و آنهایی که می آیند آن جا لابد چیزی هم با خودشان می آورند آن جا و بالاخره شب جمعه‌ای را هم بد نمی گذرانیم و می آمدند حالا یا جا گیرشان نمی آور می آمدند منزل آقای حدّاد یا فرض کنید که از افرادی که می آمدند می خواستند بپرسند و پرس و جو کنند که چه خبر است و چقدر اعتقاد دارند؟ چقدر باور دارند؟ چقدر به این مسائل خلاصه بیشتر به جنبه تفحص می آمدند. الان هم همین طور است. بله؟ بیشتر ببینند چه خبر است چه مسائلی هست دیگر چیز نهفته‌ای نیست. دیگر چیز مخفی نیست. یا اینکه آقای حدّاد هم همه چیز رو و همه چیز من یکدفعه به مرحوم آقا گفتم که می گویند فلان قضیه فلان طوری است. مرحوم آقا فرمودند که آقا چرا از راه دور خب بیایند در منزل ما ببینند چرا از راه دور بیا این خانه ما است و این هم حرفهای ما و این هم چیز ما و ما هم چیز مخفی نداریم، چیز پنهانی نداریم بیایند. ببیند از راه دور چرا؟ از راه دور چرا؟ بله. اینها خب یک عده بودند به این کیفیت و به این نحو به این قسم بودند.

این سه گروه و سه دسته بودند البته خب دسته دیگری خب بودند که اینها واقعاً جزو معاندین بودند و جزو افرادی بودند که با ایشان مقابله می کردند ولی سعه صدر ایشان اقتضا می کرد که در به روی اینها هم باز باشد ولی صحبت در این بود آنهایی که می آمدند و می خواستند استفاده کنند من مشاهده می کردم در میان آنها افرادی هستند که خلاصه می توانند بیشتر استفاده کنند می توانند بهره ببرند مطالبی را که ایشان می گویند می توانند توجه کنند. مرحوم آقا به ما این را می فرمودند حالا ما آن موقع نوجوان بودیم در آن موقع در آن سالی که ما ایشان را زیارت کردیم سنّمان شانزده سال و نیم، هفده

سال هم نشده بود. ایشان به ما فرمودند که وقتی نشستید و آقای حدّاد دارند صحبت می‌کنند در چشم
ایشان نگاه

کنید سرتان را حتی پایین نیاندازید ببینید از خود وجنات ایشان حتی چه مطلبی را می‌توانید دریاورید؟! این قدر باید دقیق بود و این قدر باید مسئله را رعایت کرد و مطالب را رعایت کرد گاهی اوقات می‌شد فرض کنید که ما آن جا نشسته بودیم و ایشان ما را چیز می‌کردند مثلاً دعوا می‌کردند. برای چه شما یک وقت من نشسته بودم این اخوی بزرگتر ما رفتند از سماور چای درست کردند و آوردند تعارف کردند و جلوی من هم گذاشتند تا وقتی که جلوی من نگذاشته بودند هیچی وقتی که جلوی من گذاشتند من دیدم که یک مرتبه آقای حداد رویشان را کردند به من آقا سید محسن چرا شما نشستید و برادر بزرگتر شما برای شما چای آورده؟ شما بلند شو برای ایشان بیاور هیچی ما بلند شدیم رفتیم و برای ایشان خالی کردیم در قوری و سماور و نشستیم این جوری بودند ایشان حساب دارد. اینها می‌بایست گفته شود، این مطالب باید گفته شود برای چه شما نشستی و ایشان برای شما چای آورده است و بعد فرمودند باید مواظب باشی در موقع حرکت بر برادر بزرگتر سبقت نگیری! التفات کردید؟ هر چیزی جای خود دارد. گاه گاه می‌شد بارها می‌شد که ایشان وقتی با پدر ما می‌خواستند به زیارتی مشرف شوند به ایشان می‌فرمودند شما که حرم می‌روی من این را کارش دارم به من می‌گفتند تو باش و من با تو کار دارم بعد وقتی که می‌نشستیم به من می‌فرمودند با من چکار داری من می‌گفتم آقا شما با من کار داشتی من که نگفتم خودتان شما گفتند می‌خندیدند غش غش خیلی خب شروع کردند صحبت کردن و مطالبی و فلانی این حرفها به جای خود و آن هم به جای خود هر چیزی سر جای خود همه اینها لطف است، همه اینها روی محبت پدرانه و روی حساب و کتاب است اگر نخواهد تربیت کند آن حرف را هم نمی‌زند اگر نخواهد درست بشود آن کار را هم نمی‌کند. ما خیال می‌کنیم تا یک حرفی زده شود بنا بنای بر قهر است و بنا بنای بر عتاب است اگر این طور باشد خب کاری نداریم حساب و کتابی دیگر نیست. خب از این اگر قرار به این باشد چرا باید یک همچنین مجالسی باشد در خیابان هم ده هزار نفر الآن دارند راه می‌روند. در همین خیابان بروید، خیابان ولی عصر از آن اول تا آخر چند نفر هستند خب کاری نداریم با کسی! چرا با شما کار داریم به خاطر این که شما آمدید و خواستید مانند دیگران نباشید اگر شما می‌خواستید مانند دیگران باشید صد سال نه بنده شما را می‌دیدم نه شما بنده را. هیچ کدام. شما خواستید آن راه و روشی که بقیه دارند طی می‌کنند و می‌بینید و دیدید و مسائلی که در جریان است و افرادی که به دنبال مطالب دیگری هستند در مرآی و منظر همگان است مورد مشاهده شما است. خب وقتی که بنده این را ببینم خودم را ملزم می‌کنم و مکلف می‌کنم از قم بلند شوم بیایم این جا و آن چه را که در تجربه در ارتباط با بزرگان داشتم مطالبی که هست خب

عرایضی در خدمت دوستان هستیم این مسئله طبیعی است و این مسئله اصلاً مسئله منت و امثال ذلک نیست. وظیفه خود می دانم بنده تا وقتی

که مکلف هستم به طبق آن چه که از مرحوم والد رضوان الله علیه نسبت به این مطالب مکلف هستم تا آن موقع مطلب می گویم اگر قرار باشد مسئله ای می نویسم، اگر قرار باشد خلاصه در میان می گذارم در گذاشتن این مطالب چه بسا ممکن است مورد بی مهری هایی هم قرار بگیرم و می گیرم و الآن هم همین طور هست و لیکن انسان باید به راه ادامه بدهد به مسیر ادامه بدهد تا وقتی که تکلیف دارد و وقتی که بگویند آقا تکلیف نداری وقتی تکلیف نداری تمام شد، آدم صحبت نمی کند و می نشیند در منزل و به مطالب دیگر و به اشتغالاتی که ممکن است به نحو دیگری تحقق پیدا کند به آنها پردازد. نه قبایی دوختیم برای این مسائل و تبلیغات و امثال ذلک و نه هدفی را در ذهن داریم برای مسائل و اینها و اینها چیزهایی است که دیگر نیازی به بازگو کردن این مطالب نیست و نه مقصدی در گسترش و اشاعه این مسائل داریم مانند سایر جاها می بینیم مورد مشاهده ما است که افتخار و آبرو بر کثرت است و اگر کثرت باشد میزان اعتبار بالا می رود میزان آبرو بالا می رود میزان فخر بالا می رود. آمار وقتی که بالا برود آن خود بالا رفتن آمار را دلیل بر حقانیت تلقی می کنند وقتی که آمار پایین آمد باز پایین آمدن آمار را دلیل. ما نفهمیدیم بالاخره بالا رفتن دلیل حقانیت شد یا پایین آمدن این دیگر بسته به این است که گفت که خودمان هر طوری که بخواهیم آن را می چرخانیم این مسئله ولی در نیت بنده و در مافی الضمیر بنده مسئله آمار مطرح نیست. کثرت مطرح نیست و رفقا همه دیدند و مشاهده کردند که بنده چطور با این مسئله این مطالب را همه را کنار گذاشتم و آن چه را که دیگران می پنداشتند در این گونه مسائل به طور کلی همه منتفی شد و آن چه که مورد نظر بنده است در القاء این مطالب از مبانی بزرگان آن بدون هیچ گونه ملاحظه و بدون هیچ گونه مصلحت اندیشی های سلیقه ای و خودسرانه ای بدون هیچ گونه ارائه آن مطالب آنها، تو خواه پند گیر و خواه ملال و الحمدلله به توفیق خداوند و به فضل خداوند خود گذشت زمان هم بر صحت ادعاهای ما و مطالب ما در سنین گذشته هم گواه است و شکر خداوند را که با توفیق او و با تأیید او مطالبی را که تا به حال بنده در خدمت دوستان عرضه کردم این مطالب موجب ندامت و پشیمانی بنده نشده است و هر کسی که به این مسائل عمل کرد خودش نتیجه آن مسائل را و آن مطالب و متابعت را دید و هر کسی که خب تخلف کرد چون صحبت بنده نبوده و مطلب بنده نبوده همان طور که عرض کردم خودش نتایج وخیم آن را خب مشاهده کرد اینها مسائلی است که دوستان باید بدانند و مطلع باشند نسبت به این مطالب. عریضی که بنده دارم و مسائلی که دارم خب طبعاً اینها مطالبی است که با آن چه که بیشتر امروزه افرادی که از هر مجلس و از هر محفلی سخنی می شنوند باید نسبت به مبانی بزرگان دارای اطلاع باشند، بخصوص که امروزه مبانی

مختلف و مکاتب مختلف عرفانی و تصوّف و لایابالی گری و سایر مکاتب درون گرایی به واسطه مساعد شدن زمینه پذیرش متأسّفانه رو به

گسترش است و آن معاندینی که تا کنون به واسطه اعتقادات اصیل ملت‌ها جرأت بیان مخالفت صریح را و مخالفت هتاکانه را و مخالفت‌های بی‌شرمانه را بر تشیع و بر مقدّسات تشیع و بر حریم اهل بیت و ولایت نداشتند متأسّفانه و متأسّفانه در این زمانهای اخیر به واسطه بروز بستر مناسب زبان آنها باز شده است و اگر ما یک مقایسه‌ای کنیم با آن مسائل و هتّاک‌هایی که دشمنان اسلام در سنوات اخیر نسبت به ملت‌های مسلمان داشتند با آن چه را که در این زمان اخیر، زمانهای اخیر در این ازمنه‌اخیره‌ای که علی‌کلّ حال زمینه را مساعد دیدند برای هتّاک‌های بیشتر باید بگوییم که به صدها برابر رسیده این هجمه‌ای که بر علیه اسلام و بخصوص بر علیه تشیع و بر علیه اهل بیت علیهم‌السلام و مقدّسات، کجا در زمان سابق این سبّ‌ها و این دشنام‌ها و این هتّاک‌ها را به ساحت مقدّس اهل بیت می‌توانستند روا بدارند تا جایی که حتّی مورد مذمّت افراد غیر ملتزم و حتّی افراد لاابالی قرار می‌گرفتند ولی اکنون می‌بینیم خیلی راحت و خیلی روان و خیلی بدون نگرانی و بدون دغدغه خاطر، بی‌شرمانه‌ترین هتّاک‌ها را دشمنان اسلام بر علیه اهل بیت بدون هیچ گونه ملاحظه اینها روا می‌دارند نسبت به این قضیه باید فکر کرد و باید دید که ریشه‌های این جسارت‌ها در چه مسائلی است؟! این همان چیزهایی است که ما پیش بینی می‌کردیم و می‌گفتیم و نسبت به بروز این مسائل هشدارهایی می‌دادیم علی‌کلّ حال دیگر هر کسی باید در محدوده تکلیف خودش حرکت کند و در محدوده، ما هم آن چه را که تا به حال از بزرگان داشتیم بیان می‌کردیم و تا جایی تکلیف ما نسبت به مبانی مکتب عرفان و مکتب سلوک و مکتب اهل بیت است انشاءالله اگر خداوند توفیق بدهد مضایقه نمی‌کنم و این مسائل را بر عهده خود افراد می‌گذاریم.

بنده وقتی که نظر رفقا هست این کتاب رساله اربعین را نوشتم بسیار مورد کم‌لطفی‌ها و بی‌مهری‌هایی قرار گرفتم آن هم نه از افراد عادی، افراد عادی با دل صاف و با اذهان صاف و با آن فطرت صاف و دست نخورده که می‌پذیرند از افراد هم‌کیش خود و افراد هم‌نوع خود و افرادی که اینها مدّعی چه و چه هستند این مطالب جدید چیست؟ مگر قرار بر این است که انسان همه مطالب را فتوکپی و زیراکس کند؟ خب پس کی مطلب جدید بیاید مطرح کند؟ پس کی مطالب بزرگان باید بیاید مطرح شود. همیشه بوده.

مرحوم آقا رضوان الله علیه در جلد هجده امام‌شناسی ایشان فرمودند که گفتن لفظ امام بر غیر از امام معصوم حرام است خب چقدر بر ایشان اعتراض شد؟ بنده هم همین را می‌گویم همین را هم بنده می‌گویم. اطلاق لفظ امام در فرهنگ تشیع بر غیر از امام معصوم حرام است فقط الآن بر امام

حضرت بقیة اللہ ارواحنا له الفداء فقط بر او جایز است چطور این که لفظ امیرالمؤمنین فقط بر علی بن ابیطالب صادق است حتی بر رسول خدا هم امیرالمؤمنین نمی شود گفت. حتی بر امام حسن و امام حسین هم

امیرالمؤمنین نمی‌شود گفت. رسول خدا بالاتر است یا امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب خب علی بن ابیطالب بالاتر است، رسول خدا بالاتر است. رسول خدا مرتبی علی است معلم علی است. معلّم است و مرتبی است و مزگی است. خود امیرالمؤمنین علیه‌السلام می‌فرماید در هر روز هزار باب از باب علم بر من گشود که از هر بابی هزار باب گشوده می‌شود. اینها چیزهایی است که انشاءالله خداوند توفیق بدهد تا کمی از آن را بفهمیم و الا این مطالب در کتب است. این چه بابی است که امیرالمؤمنین می‌فرماید؟ آیا فیزیک و شیمی و ریاضی بوده است و هندسه یا این که این علم ملکوت بوده است؟ علم به حقایق عالم وجود بوده است و این که هر روز هزار باب بر من گشود سیر سلوکی (دقت بفرمایید) سیر سلوکی و تهذیب نفس و تربیت امیرالمؤمنین بوده نه چیز دیگر، چیز دیگر نبوده است. آیا پیغمبر دهانش را آورد یواش در گوش امیرالمؤمنین و فرض کنید که مطالبی را گفت نه این حرفها نبوده است! هزار باب چه بوده است؟ هزار باب برای انسان می‌گویند شما نگاه کنید هر یک جمله که می‌گوید پنج ثانیه هم که طول بکشد حساب کنید آن را ضرب در هزار بکنید آن را هم ضرب در هزار کنید چه خواهد شد؟ یک شبانه روز که هیچی صد سال هم کفاف نمی‌دهد برای این که خب چه بوده است قضیه این بوده است هر روزی که بر علی می‌گذشت از یک عالم می‌آمد در عالم بالاتر وقتی به آن عالم می‌رسید مشاهده می‌کرد که بین آن عالم و بین عالم مادون تفاوت از زمین تا عرش است.

روز بعد می‌رفت در عالم دیگر عرض کردم خدمت شما آن شب را یا نگفتم به اصطلاح این مراتب سلوکی و مراتب عرفان و معرفت را نمی‌دانم به نظرم می‌آید عرض کردم خدمت رفقا و دوستان. امام صادق علیه‌السلام در تشریح سماوات و آسمانهای هفت‌گانه در تشریح آن این را می‌فرمایند به آن راوی به جابر بن یزید جعفری که حضرت آصف برخیا، حضرت آصف برخیا البته دو روایت است با آن علمی که داشت با آن علمش توانست، با آن قدرت علم یعنی به معنای مظهریت ظهور اسم علیم و ظهور اسم قدیر در نفس جناب آصف که حضرت وزیر سلیمان بوده است آن ظهور را در اصطلاح تعبیر می‌کند به تعلیم اسمی از اسماء الهی همان تجلی ظهور اسم علیم بنا بر محدودیت نفسی و سعه وجودی حضرت آصف و همان اسم قدیر با این سعه وجودی توانست در یک چشم به هم زدن تخت بلقیس را از آن محلّ به اصطلاح بلقیس و صنعا و اینها به یک چشم به هم زدن یک مرتبه در کنار حضرت سلیمان ایجاد کند یعنی به یک چشم به هم زدن بیاورد که بله این مسئله به طور کلی با قوانین فیزیک در تعارض و تناقض است یکی از مسائلی که با فیزیک در تعارض است همین مسئله است و این قضیه به واسطه آن اسم ظهور قدیر و علیم پیدا شد در حضرت آصف و به واسطه همین اسمی که

در درون حضرت آصف بود توانست خورشید را برگرداند. این تخت آوردن که چیزی نیست توانست
خورشید را برگرداند اینها

را ما هم دیدیم. خورشید را توانست برگرداند و نگه دارد در وقتی که حضرت سلیمان داشت از لشگر سان میدید و یک مرتبه ملاحظه کرد دید نمازش دارد قضا می شود نماز عصر دارد قضا می شود. به حضرت آصف گفت که خورشید را برگرداند و حضرت آصف خورشید را برگرداند نگه داشت تا این که حضرت سلیمان رفت با کمال همچین سر فرصت و نه عجله و که یک مشت به این طرف بزند و در عرض دو دقیقه نماز ظهر و عصر را نماز شب آن هم قضا شده انجام بدهد نه خیلی سر فرصت و خوب رفت و نماز و تجدید وضو کرد و آمد و نیم ساعتی هم طول کشید و چایی هم خورد و این را هم ما اضافه می کنیم این خورشید را نگه داشتن می دانید یعنی چه؟ حضرت آصف اگر خورشید را نگه دارد و ماه را نگه ندارد این می دانید که می خورند به هم منظومه شمسی همه از آن حرکاتش می ایستد، نگه داشتن خورشید به معنای نگه داشتن کل عالم جرم و اجرام است یعنی کهکشانیها را نگه داشت. تمام منظومه شمسی و تمام سیارات و ثوابت را نگه داشت. نمی دانم در هر کهکشانی که می گویند که کهکشانی فاصله بین هر دو تا ستاره آن، صد کهکشان راه شیری است آنها را نگه داشت و چیزهایی که اصلاً به ذهن نمی رسد و انسان واقعاً به قول امروزی که هنگ می کند تا بخواهد تصور کند که به چه نحوه است فقط نگه داشتن خورشید نبوده است قضیه این مسئله بوده است. درست؟! این تازه حضرت سلیمان که توانست این کار را انجام بدهد یک هفتاد و سوم ظهور اسم علیم و اسم قدیر پروردگار را داشته است یک هفتاد و سوم.

امام صادق می فرماید ما هفتاد و سه تای آن را داریم. قضیه چه می شود؟ اصلاً چه می شود؟ یک مثال دیگر بزنم حضرت می فرماید آن چه را که الان شما دارید ملاحظه می کنید حالا آن وقت می فهمید وقتی که امیرالمؤمنین فرمود در هر روزی پیغمبر هزار باب بر من می گشود که از هر بابی هزار باب آن وقت منظور حضرت چه بوده است. امام صادق می فرماید این آسمانهایی که شما مشاهده می کنید که تا به حال نتوانستند به ته آن برسند درست؟! تازه الان یکی یکی همان از تابش انعکاس به اصطلاح نورهای سماوی متوجّه وجود اجرام مافوق سماوی اینها می شوند که اصلاً به طور کلی از دسترس بشر خارج است. ستاره هایی که تا حالا می گفتند دو میلیون سال نوری، حالا می گویند دوازده میلیون سال نوری است حالا به بعضی از این ستاره ها دسترسی پیدا کردند که دو میلیارد سال نوری طول کشیده که تا به آن صفحه تلسکوپ بخورد. دو میلیارد سال نوری نه یک سال نوری، نه هشت دقیقه، فاصله بین زمین تا خورشید هشت دقیقه و سیزده ثانیه است یعنی الان این خورشید که شما دارید می بینید این الان این جا نیست این خورشید هشت دقیقه و سیزده ثانیه از جایش حرکت کرده

است. قبلاً این جا بوده است چون به چشم وقتی که می خورد به موازات نوری که به چشم انعکاس پیدا می کند شما به همان

مقدار قرص خورشید را می‌بینید. هشت دقیقه و سیزده ثانیه این جا نبوده است این طرف بوده است. شما الآن دارید این جا می‌بینید اشتباه دارید می‌بینید این خورشید که فاصله‌اش تا ما هشت دقیقه و سیزده ثانیه است شما ببینید ستاره‌ای که دو میلیارد سال طول کشیده تازه نورش خورده به زمین و به این دستگاههایی که روی زمین است کجاست؟! تازه این بعداً چه خواهد شد؟!

امام صادق می‌فرماید: این حجم آسمانها و زمینی را که شما دارید می‌بینید بالنسبه به عالم مثال حجمش به اندازه یک قطره است نسبت به اقیانوس، یک قطره شما یک قطره را بیاندازید در اقیانوس اقیانوس اطلس این چه حجمی را می‌گیرد؟ این مقدار است درست. حالا حجم و سعه وجودی عالم مثال بالنسبه به ملکوت سفلی که خودش عالم صورت با معنا است و در آن جنبه صورت رقیق‌تر است و جنبه معنا قویتر آن سعه وجودی عالم مثال نسبت به ملکوت سفلی مثل یک قطره به اقیانوس است درست؟ حالا که اینها را می‌فهمی تازه امیرالمؤمنین کم گفته است. آن به اندازه فهم ما حضرت به این کیفیت فرموده است. بعد حضرت می‌فرماید نسبت سعه وجودی عالم ملکوت سفلی به نسبت به ملکوت علیا که دیگر در آن جا صورت نیست بلکه معانی مختلف است و اینها را فقط کسانی می‌توانند بفهمند که آن سیر وجودی نفسی را کرده باشند و آلا اینها در فیزیک و اینها به دست نمی‌آید در ریاضیات و معادلات و جبر و اینها به دست نمی‌آید. آن سعه وجودی بالنسبه به او مانند یک قطره به اقیانوس است و برو بالا. امام صادق هفت بار این مسئله را تکرار کرد، هفت بار. بعد فرمود ما اهل بیت عالم بر همه اینها هستیم حالا اینها تا چقدر با ما صحبت می‌کنند؟ تا چقدر با ما حرف می‌زنند به اندازه چه؟ یک انگشتدانه انگشتدانه. ما خیال می‌کنیم پیش بزرگان و اولیاء خدا دیگر نشستیم اینها هرچه دارند از علوم همه را به ما یاد دادند خوشحال و خندان هم بلند می‌شدیم و سرمست از این که به ما ما مورد عنایت اولیاء قرار گرفتیم چیزهایی که به کسی نمی‌گویند به ما گفتند، بابا دارند با پفک و آب نبات سر ما را گرم می‌کنند چه داری می‌گویی؟! چه داری می‌گویی بعد امام صادق می‌فرماید شیعیان ما هم به این جا خواهند رسید و این است قضیه شیعیان ما هم خواهند رسید حالا ما نمی‌فهمیم و متوجه نمی‌شویم که وقتی که می‌فرمایند علمای امت من از انبیاء بنی اسرائیل بالاتر هستند این مال چیست؟ آصف برخیا یک هفتاد و سوم را داشت. امام صادق می‌فرمایند شما اگر دنبال ما بیایید هفتاد و دو سه تا را دارید به کجا خواهی رسید؟ این جا دیگر همان جاهایی است که بنده در نمی‌دانم در جلد دوم یا در کتاب افق وحی نسبت به این مطالب یک توضیحاتی دادم که خیلی گران آمده و سخت آمده در کشور برای به اصطلاح سایر افراد. درست؟! این اربعین را می‌خواستیم این را عرض کنم چه کسانی

مخالفت کردند؟ این مردم عادی نه بالاخره مردم عادی گاهی قبول می کنند گاهی قبول نمی کنند بسیاری
از افراد این را خواندند و

قبول کردند و انجام دادند گرچه بالاخره برخلاف سنت است. برخلاف سنتی را که خود ما یعنی خود مای اهل علم بر علیه سنت اسلامی ما به وجود آوردیم. یعنی مای اهل علم سنت برخلاف سنت پیغمبر را در میان مردم رایج کردیم خود ما صریح درست؟! حالا یکی بلند می شد یک طهرانی بلند می شود می گوید آقا این غلط است سنت باید سنت پیغمبر باشد، سنت باید سنت ائمه باشد طبق سنت باید حرکت کرد. اربعین مال سیدالشهدا است ما اربعین نداریم اگر در تاریخ دارید بیاورید نشان بدهید می گذاریم روی چشممان دیگر بالاتر از این؟! بنده در آخر همین رساله نگفتم که اگر نقدی هست مطلبی هست در خدمت هستیم اصلاح کنیم درست کنیم بالاخره با اجهزه‌ای که در امروزه هست با امکاناتی که در امروز است با این وسایلی که در امروز هست خیلی راحت می شد به منابع دسترسی پیدا کرد. سه سال است بنده اربعین نوشتم یک کلمه کسی نتوانسته بر علیه آن صحبت کند خب بفرمایید، فقط یک نفر یک نفر شنیدم ایشان آمد و ایشان باید در روز قیامت پاسخگو باشد پاسخگوی حرف بی اساس خودش باید باشد آمد و گفت در آن اعلانهای عمومی آمد و ایشان گفت که اربعین در زمان ائمه بوده است و لکن کم کم از بین رفته و منحصر به سیدالشهدا شده است. بنده همان موقع و این جا از ایشان تقاضا می کنم که سند این کلامشان را بیاورند و بفرمایند در کدام کتاب نوشته شده است؟ آیا برای پیغمبر اربعین گرفته شده است، کجا نوشته شده است؟ آیا برای امام صادق و امام سجاد و امام رضا اربعین گرفته شده است در کجا نوشته است؟ آیا برای اصحاب ائمه اگر اربعین گرفته شده است کجا نوشته شده است؟ بیایند نشان بدهند. اگر ندهند بنده نویسنده مقاله در روز قیامت جلوی جدم جلوی ایشان را خواهم گرفت. برای این که چرا ما باید بیاییم حرف بی اساس بزنیم؟! بنده بی اطلاع نیامدم این را بنویسم مطالعه هم به اندازه کافی بوده است و این که در آخرش نوشتم بنده آمادگی دارم از باب مراقت با اهل علم و معرفت و فتح باب علمی بوده است و الا پاسخ ندارد مسئله‌ای که وجود ندارد پاسخ ندارد. چرا ما باید بیاییم و یک حرف بی ربط را بزنیم این چرا باید این طور باشد؟ آخر ما خودمان را شیعه داریم فرض می کنیم پیرو علی داریم فرض می کنیم. اگر الان اهل تسنن بیایند و به ما بگویند که ای اهل تشیع ای افرادی که شما بر ما دارید افتخار می کنید و هی در سر ما می زنید که شما دنباله رو دیگران هستید ما دنباله رو اهل بیت هستیم. ای افرادی که شما خودتان را از ما بالاتر می دانید این اربعینی که شما در آوردید از کجا در آوردید؟ پیغمبر که نداشته، سنت پیغمبر که نداشته. خود امیرالمؤمنین که یکی از خلفای راشدین است و ما هم قبول داریم او هم که اربعین نداشته است. کجا داشته امام مجتبی برای پدرش اربعین گرفت در کدام کتاب داریم بالاخره مگر او امیرالمؤمنین نبود؟!

بالاخره باید در یک کتابی بنویسند دیگر! یا اگر به شما وحی می شود بگویید دیگر مسئله جدا است ما

بدانیم که بعد از رسول خدا این وحی هنوز برقرار است می شود افرادی هستند قابلیت دارند حتی از ائمه هم بالاتر بزنند به مقام رسالت و خلاصه وحی بشود به ایشان خب مطلب با آنها نیست ولی اگر قرار بر این است که ما مکلف هستیم بر این که به منابع مراجعه کنیم و این مطالب از روی هوا و بخار معده نباشد باید برای مطالبی که الآن این شخص دارد صحبت می کند میلیونها نفر دارند می بینند، می شنوند عقاید اینها سست می شود نسبت به سیره ای که باید خلافتش ترویج شود این سیره به نحو دیگری مطرح می شود. این مسئولیت با چه کسی است؟ چه کسی باید پاسخ بدهد کجا یک همچنین مسئله ای است و بنده خیلی خوشوقتم از این که اتفاقاً بعضی از این آقایان حتی وقتی که فرزندشان از دنیا رفته بود صریحاً آنها گفتند که اربعین نبوده و ما برای فرزندمان اربعین نمی گیریم خیلی خب بسیار کار خوبی کردند خدا اجرشان بدهد، درست؟! ولی ما می بینیم همین قضیه، همین وقتی به دست افرادی می رسد که اینها رنگ پیدا نکردند، فطرت ایشان دست نخورده است به دنبال همان مبانی فطری می خواهند حرکت کنند به واسطه تعلقات و به واسطه گرم کردن محیط آنها مطالب را عوض و بدل نمی کنند. بخواهد محیط آدم گرم شود و افراد اجتماع بیشتر کنند حرفهایی بزنی که بهتر افراد بتوانند بیسندند و یک وقت خدای نکرده از آقا ناراحت نشوند و تا این که ملالی پیدا شود و از آقا فاصله بگیرند بگویم نگوییم نه. این را افرادی که رنگ پیدا نکردند تلون پیدا نکردند فطرتشان هست وقتی که این مطالب را می خوانند ترتیب اثر می دهند. ترتیب اثر می دهند و پیگیری می کنند هر شخصی به اندازه خودش. هر کسی به اندازه خودش آن کسی که این مطلب را بخواند و برای خود او یک همچنین موقعیتی پیدا شود چون بالاخره کسی که یک مطلبی را می خواند باید پایبند باشد وقتی که من به این مطلب رسیدم تا وقتی که زمینه پیدا نشده هیچی خیلی رجز هم می خوانیم، بله باید به حرفهای آقا گوش داد هر چه آقا می گویند درست است، از این حرفها مسائل و دیگران ولی همین که یک همچنین قضیه پیدا می شود خواهر آدم فوت می کند، پدر آدم فوت می کند، برادرزاده آدم فوت می کند یکدفعه می بینیم هان شروع شد آقا اربعین واللّه چکار کنیم؟ این چه می گویند؟ مادر بدش می آید، خواهر بدش می آید، قوم و خویش چه می گوید؟ حالا یک جوری، حالا آقا نمی شود پنج دقیقه برویم و زود بیاییم بیرون مثلاً ببینید این جا را دیگر بنده بلد نیستم من فقط همین مقدار می توانم بگویم ما در سنت اربعین نداریم. فقط این مقدار از من برمی آید اما دیگر راهکار بلد نیستم بگویم که پنج دقیقه برو بیا خودت را به مریضی بزن نه خودت را به مریضی هم نزن می خواهی برو مسافرت برو بگو من مسافرت بودم نمی توانی اظهار کنی درست؟! بنده موظف هستم آن چه را که هست آن چه را که بوده است ابلاغ کنم

میزان تعهد و اهتمام دوستان و افراد و به طور کلی جامعه نسبت به قضیه و مقدار موانعی که آنها دارند
آن دیگر در اختیار بنده نیست که بیایم حالا

مانع ایجاد کنم آن دیگر باید خود افراد آنها ببینند و مطلب را ارزیابی کنند و حساب را برسند که تا چه قدر می‌توانند نسبت به این مسئله پا جلو بگذارند تا چقدر؟! اگر در آن مجلس به یکی بگویند یک بیماری اپیدمی در آن مجلس آمده است آیا به اندازه یک دقیقه هم بلند می‌شوید شرکت کنید؟ ابداً بهانه هم می‌آورید و دلیل شما هم موجّه است. آقا شنیدم فلان شخص در آن مجلس آمده و فضا آلوده شده است و احتمال خطر است بنده نمی‌آیم خیلی راحت یا این که فرض کنید که اگر یک شخصی در آن جا آمده که حتی شاید نمی‌خواهید با او برخورد هم بکنید بهانه می‌آورید، هزار تا بهانه درمی‌آورید و کسالت و یا غیر کسالت و اینها و مشخص است که جهتش مثلاً چیست ولی من نمی‌دانم چطور ما برای همه چیز بلد هستیم بهانه درست کنیم ولی برای مسائل دینی خودمان دیواری کوتاه‌تر از دیوار دین نیست؟! هیچ قضیه‌ای نیست. آقا صاف بایست بنده در یک جا بودم نمی‌دانم این را خدمت شما عرض کردم یا نه در یک جا بودم در یک مجلسی بعضی از دوستان از مخدّرات هم بودند البته نیستند در این مجلس نیستند و خیلی افراد بسیار از معاریف تهران هم خیلی از نظر اطلاع هم از نظر معلومات هم از نظر خود به اصطلاح اسره و خانواده بسیار بسیار محترم همین مسئله را ما گفتیم آن فردی که به اصطلاح با بنده صحبت می‌کرد و خیلی هم به بنده محبّت داشت و خیلی بزرگوار است با بنده برخورد می‌کند بسیارزن فهمیده و اهل اطلاع و بسیار فرد بسیار شاخصی ایشان به اصطلاح هست وقتی شنید یک جمله گفت بسیار من خوشم آمد و گفتم چقدر جمله منطقی و حکیمانه‌ای است رو کرد به مادرش و گفت تا وقتی که من برای مطالب آقای طهرانی بر علیه ایشان دلیل نتوانستم بیاورم موظف هستم آن چه را که در این جا هست عمل کنم نگفتم حرف من درست است و وحی منزل است که اگر می‌گفت آن صحیح نبود من حرفم وحی نیست. من هم مثل سایر افراد هستم من هم به یک نتیجه علمی می‌رسم ممکن است فردا از حرفم برگردم. بسیاری از بزرگان موارد خیلی از اینها صبح یک فتوا می‌دادند شب فتوایشان را برمی‌گرداندند. ما در کتبی که از فقهای بزرگ خود داریم می‌بینیم در هر کتاب یک فتوا دادند و باید هم همین طور باشد ما که معصوم نیستیم و نمی‌توانیم ادعای عصمت کنیم و نمی‌توانیم پای خود را جای پای امام بگذاریم و حساب ما را می‌رسند مسئله به این راحتی نیست خدا غیرت دارد درست؟! اشتباه می‌کنیم ولی همین امام معصوم ما امام زمان ما ما را معاف داشته است گفته می‌دانم شما اشتباه می‌کنید ولی شما موظف هستید و مکلف هستید بین خود و بین خدا با این شرط با این شرط که همه چیز در این شرط خوابیده است و همین شرط است که دست همه ما را بسته است بین خود و بین خدا به هر چه که می‌رسید برای مردم باید بیان کنید این مردم که همه نمی‌توانند بروند درس بخوانند

همه کتاب بخوانند هر کسی در فنّ خودش، در رشته خودش، در اشتغال خودش باید باشد پس وظیفه ما چیست؟

آیا ما می‌توانیم اگر شما روز قیامت شمایی که در این جا نشستید بیاید روز قیامت و جلوی مرا بگیرید و در کنار رسول خدا از من شکایت کنید که ما در روز پنجشنبه تاریخ فلان آمدیم و توقع این را داشتیم که آن چه را که از اهل بیت و مکتب تشیع وجود دارد این آقا به ما بگوید و ما استعداد و آمادگی شنیدن و پذیرش را داشتیم و او به خاطر دنیای خودش و به خاطر مطالب دنیوی خودش و به خاطر تعلقات خودش کم گذاشت. نگفت. سانسور کرد. مطلب را تحریف کرد. تغییر داد و ما از عمل به این مطلب محروم شدیم و آن فعلیتی که مترتب بر استعداد است از بین رفت. بنده چه جوابی دارم بدهم؟ چه جوابی هیچ جوابی نیست. حالا بنده نمی‌گویم انشاءالله همه افرادی که در این مجلس هستند همه آنها آمادگی صد در صد برای آن چه را که صاف، بی شائبه خالصانه در اختیار می‌گیرد همه دارند از بنده هم بیشتر و بالاتر و بنده هم در اینجا نه جانماز آب می‌کشم و نه هیچی می‌دانم افرادی که در این جا هستند هم قابلیتشان و هم لیاقتشان همه چیز از بنده نسبت به این مسائل بیشتر است ولی همین قدر بنده نمی‌توانم این خیانت را نسبت به خود بپذیرم این مقدار را می‌توانم بگویم که صادق هستم در این مقدار نمی‌توانم بپذیرم که خلاف بیایم بگویم ولی حالا بگویند صد در صد افرادی که در این جا نیستند ده نفر باشد کافی است. یک نفر باشد کافی است. رسول خدا از مکه رفت تا طائف به سرش سنگ خورد به پایش سنگ خورد خون جاری شد یک نفر را هدایت کرد. گفت خدایا همین یک نفر کافی است درست. چرا؟! چون پیغمبر وظیفه او رسالت بود بیشتر نبود در رسالت باید ببینیم که آیا ادای رسالت کرد یا نه؟ این مسئله است. همین شخص ببیند چقدر حرف منطقی و حکیمانه‌ای است! نگفت حرف من صد درصد. گفت من الآن جوابی نسبت به مطالبی را که ایشان گفته ندارم بدهم و بین خود و بین وجدانم احساس می‌کنم که مطلب ایشان صحیح است و باید بپذیرم یک هفته بعد خاله ایشان از دنیا رفت یک هفته نه هفت یا هشت یا ده روز بعد خاله او از دنیا رفت. بسیار خب امتحان پیش آمد پیش می‌آید نزدیکترین افراد به انسان کیست. دیگر؟ خاله است دیگر خاله و خواهر همین‌ها هستند. همین افراد بسیار نزدیک و دور و اینها اربعین گفتند بگیریم گفت نمی‌آیم. فلان کس حرف زد. گفت هر کسی می‌خواهد حرف بزند من هنوز جوابی برای فلانی پیدا نکردم این می‌شود چه؟! سالک. حالا پاسخ نامه‌هایی که همه به من دادند این پاسخ را من دادم نامه‌هایی که از دوستان به دست بنده رسید. دستگیری بفرمایید، فلان کنید چه همه پاسخ را گرفتید. این می‌شد سالک. داریم به مطلب می‌رسیم.

یا ایها الذین آمنوا علیکم أنفسکم خودتان را بپایید فقط به فکر خودتان باشید مرحوم آقا

می فرمودند: سالک آن کسی نیست که بلند شود رسماً بیاید در این جا و در مجلس ما شرکت کند و فرض کنید که علامه آقا سید محمد حسین طهرانی را ببیند و یواشکی با او نمی دانم جلسه بگذارد و سه

ساعت و دو ساعت و بعد هم بلند شود به بقیه پز دهد و افتخار که هر وقت من بروم در مشهد ایشان به من بدون وقت قبلی وقت به اینها نیست، اینها نیست. چقدر از علامه طهرانی گیرت آمد؟ آن است، چقدر گیرت آمد؟ چقدر توانستی بهره ببری هان؟! توانستی بهره ببری که بعد از فوتش بتوانی خودت را نگه داری یا نه در دام شیطان افتادی و بعد از پانزده سال عجب حالا می فهمم فلانی پانزده سال پیش که می گفت برای چه می گفت؟! این حرفها نیست. آمدن و وقت خصوصی گرفتن و ملاقات کردن نیست. انسان هزارتا مصلحت دارد به یک مصلحت به یکی می گوید نیا به یکی می گوید بیا مصالح زیاد است. با یواشکی رفتن و به جای خصوصی شما بدانید حرف خصوصی من همین حرف عمومی است این مرحوم آقا می فرمودند هی به من می گویند خصوصی وقت خصوصی می آیند در می زنند، زنگ می زنند من باید از پشت میز بلند شوم برو. م این آیفون را باز کنم وقت می خواهم ده نفر آمدند آقا شما از من چه می خواهید؟ مرحوم آقا می فرمودند. یک وقت آمدند دم در بنده هم بودم می خواهیم شما را ببینیم خب بعدش چه دیدید می خواهیم نصیحت کنید می خواهید نصیحت کنم؟ گفتند: بله. گوش می دهید؟ بله. اطاعت می کنید؟ بله. حرف من حجت است بله بلند شوید بروید این کتابهای من را بخوانید می خواهید نصیحت بشنوید دیگر. بلند شوید بروید کتابها را بخوانید آقا ما خصوصی می خواهیم گفت آقا خصوصی من همین است واللّه و باللّه و به پیر و به پیغمبر همان را که من باید در خصوصی به شما بگویم همان را آوردم در کتاب معادشناسی گفتم. همان را در امام شناسی گفتم. همان را گفتم. واللّه قسم به روح پدرم قسم من بعد از پنجاه و چهار سال الآن شبها کتاب ایشان را می خوانم من الآن دارم کتاب ایشان را می خوانم و من الآن احساس می کنم که کتابها را برای الآن من نوشته است دیگر چه قسم صریح و صادقانه مطالب را خدمت رفقا دوستان بگویم. حرف خصوصی من همین حرف عمومی است که الآن دارم به شما می گویم من دو حرف ندارم، یک حرف ندارم. البته انسان بعضی از مطالب را نمی تواند بگوید آن به جای خود آن را خصوصی هم نمی تواند بگوید هر چیزی جایی دارد موقعی دارد، ظرفی دارد، وقت مناسبی دارد بنده خیلی از مطالبی را که مرحوم آقا به من فرمودند نسبت به گذشته و حال و آینده این اوضاع و شرایط خیلی مطالب دارد نگفتم نیامده و نمی گویم تا هر وقتی که بیاید تا حالا هم هر چه که فرمودند مو به مو انجام شده است مو به مو انجام شده است، درست؟ خب هر چیزی زمان دارد لگّل وقت این مسئله باید ملاحظه شود ایشان می فرمودند آن کسی که به مطالب ما عمل کند او سالک است و هر کسی عمل نکند سالک نیست. گرچه شبی با صحبت بیدار باشد و چه کند و صبح تا شب روزه باشد و چه کند به این مطالب نیست واللّه و باللّه و

تالّله سلوك به اين كه آقا دستگيري كنيد، دستگيري كنيد به اين نيست. سلوك به عمل كردن است شما
در نفستان نگاه كنيد هر روزي كهديد

بدون این که اصلاً مرا ببینید بدون این که اصلاً با من مکاتبه داشته باشید بدون این که اصلاً با من ارتباط داشته باشید بدون این که اصلاً با من ملاقات داشته باشید آن روزی که شما در آن روز در وجدان خودتان بین خود و بین خدا، این بین خود و بین خدا دیگر حجّت را بر ما تمام می‌کند و درها را به ما می‌بندد. بین خود و بین خدا به آن چه که گفته شده عمل کردید، آن روز سالک هستی. گرچه من شب قبلش گرچه فرض کنید که اصلاً من را ندیدید و ده سال است که با من ارتباط نداشتید و هر روز که دیدید به آن چه که بزرگان فرمودند و مبانی بزرگان است ترتیب اثر ندادید، خواستید ملاحظه کنید خواستید دل را در قبال سخط خدا به دست بیاورید چون انسان همه جا نمی‌تواند تند باشد ولی باید ببیند که می‌تواند یا نمی‌تواند اگر می‌تواند باید انجام بدهد اگر توانست و انجام نداد باید بدانید آن روز سالک نیستید گرچه روز قبل دو ساعت آمدید قم و وعده خصوصی با من ملاقات کردید فردا حساب خودش را دارد فردا پرونده خودش را دارد. یکی از دوستان همین چندی پیش البته این قضیه مربوط است البته خصوصی این قضیه را گفتم نمی‌دانم عمومی هم گفتم یا نه؟ یکی دو سال پیش بود یکی از افراد آمد پیش من و گفت آقا من صبح در حال تهجد و اینها بودم دیدم یکی از رفقای شما به این اسم در حالی که این اصلاً اسم این را نشنیده بود در زمره رفقای ما نبود ولی یک فرد صالحی بود. این که می‌گوید این وقایع این مسائل واقعی است‌ها!! این است که اینها اعتباری نیست دیدم یکی از رفقای شما دارد به سمت مکه می‌رود خب به سمت مکه به سمت راه خدا است به سمت مقام حریم دارد به سمت کعبه می‌شود یک مرتبه راه خودش را کج کرد رفت در برهوت یمن. برهوت یمن کجا است؟ جایی است که وقتی که کفار و مشرکین و معاندین اهل بیت وقتی که غیر ملتزمین وقتی که از دنیا می‌روند ملائکه نفس آنها و روح آنها را می‌برند در برهوت یمن که محل اجنه و شیاطین و اجتماع آنها است. اسم آن برهوت یمن است. همان طور که ما وادی السلام داریم مکان مقدّسی است و مثالی است از آن فضای نورانی عالم مثال در نزدیکی یمن هم یک جایی هست به نام برهوت یمن. این مسئله هست واقعیت دارد و این قضیه چیست؟ گفتم انشاءالله خیر است و توجه نکنید و مطلب را به کسی نگویند و گذشت قضیه. من می‌دانستم که آن شخص چه کار خلافی انجام داده است و مشخص بود و چند روزی گذشت و من در خیابان دیدم و به صحبت گذشت و از گوشه و کنایه مطلب را گفتم که مسئله این است که گاهی اوقات انسان اشتباه که می‌کند و خطاها فقط یک خطای ظاهری نیست بلکه نفس او را منحرف می‌کند به عالم کدورت و به عالم ظلمات و به آنها و بعد در مثالهایی که می‌زدم در بین آن این مثال را هم آوردم که یک مرتبه خود آن طرف مطلب را گرفت خیلی منقلب شد و متأثر شد

و برگشت و از آن خطایش دست برداشت حدود تقریباً دو هفته از این قضیه گذشت دوباره آن شخص
آمد در منزل هر دو

هفته یک بار ایشان می آمد. می آمد گفت من یک مطلب جالبی دیدم هفته پیش بود من یک مرتبه من (نگفت در چه وضعیتی) گفت دیدم آن کسی که داشت می رفت در برهوت یمن مسیرش را کج رفت دوباره به سمت کعبه مسیر را ادامه داد. ببینید چشم بندی که نیست این مسائل. این که اصلاً اسم او را نمی دانست. اصلاً ارتباطی نداشت، اصلاً نمی دانست یک همچین شخصی با بنده ارتباط دارد یک همچین فردی وقتی امام صادق می فرمایند که وقتی مؤمن از دنیا برود روحش را می برند در وادی السّلام وقتی که کافر و منافق معاند از دنیا برود ملائکه می برند حالا می فهمیم که نه درست است گزاف نفرموده است. امام علیه السّلام گزاف نمی گوید. دیدید گاهی اوقات با یکی صحبت می کنید که حالت کدورت پیدا می کنید؟! هان دیگر مطلب دست شما آمد. دیدید وقتی که یک خطایی مرتکب می شوید حال نماز خواندن ندارید یک کسالتی در خود احساس می کنید، برهوت یمن است. دیدید وقتی در یک مجلس روضه سیدالشّهدا شرکت می کنی، یک مجلس ذکر ائمّه علیهم السّلام شرکت می کنی، یک مسجدی، یک حالی دو رکعت نماز میخوانی این یک حال انبساط و حال فرح برای ما پیدا می شود آن سمت چیست؟ سمت کعبه است. پس ما در دو وادی بین دو مرحله ما داریم حرکت می کنیم یک طرف کعبه که همان مقام قرب و مقام حریم و انس پروردگار و مقام تجرّد و مقام تهذیب است و یک طرف می رود در برهوت یمن و ارتباط با شیاطین و ارتباط با اجنّه لذا خیلی از اوقات انسان می تواند یکی از ملاکها و مناطها را این قرار بدهد ببیند با اهل دنیا راحت می تواند حرف بزند یا نه؟ اگر دید راحت حرف می زند باید به خودش فکر کند، اگر دید نه مشکل است معذب است. هی می خواهد زور مطلب تمام شود بلند شود فعلاً جای امیدواری فعلاً وجود دارد آدم با کسی صحبت می کند نشاط پیدا می کند، انبساط پیدا می کند، حالت توجّه او بیشتر می شود. علاقه او به دنیا کم می شود. فرض کنید که یکی از افراد می گفت به یک شخصی داشت می گفت و جدی هم داشت می گفت بین هر وقتی از من پول می خواهی مثلاً برای یک فقیری پول می خواهی، برای یک حسینیّه برای یک فرض کنید که جهازی افراد مستمندی هر وقت پول می خواهی بعد از مجلس روضه بیا سراغ من. من که رفتم در مجلس روضه دیگر دست در جیبم می رود ولی اگر بلند شوی بیایی در دفترم و محلّ کارم یک قران هم به تو نمی دهم خلاصه به تو گفتم این رمز و رازم را فاش کردم هر وقت می خواهی در مجلس روضه بیا بغل من بنشین و تا نیامدم بیرون تا خلاصه خواستی ما را تیغ بزنی تیغ زدن که حالا اینها نیست، اینها همه لطف است. آن موقع چرا چون امام حسین قطع تعلق می آورد تعلقها را قطع می کند، ارتباطات دنیا را از بین می برد. گرفتگی میخها را شل می کند با هر میخی یک طناب به این نفس همین طور چیست؟

هی بسته شده است. کار امام حسین، کار ائمه مجالس ذکر ائمه، شل کردن این میخها است. شل کردن این طنابها است شل کردن

کار اینهاست مجالس اهل دنیا نه اهل دنیا و اهل معاصی و اهل کثرات می آیند اضافه می کنند
فلانی نگاه کن ببین چه جوری است وضع او. فلانی سرمایه او این قدر است. فلانی رفته فلان کار هی
عکس آن حالت و عکس آن کارها و تصرفاتی که مجالس اولیاء خدا و مجالس اهل بیت و مجالس
دوستان و صالحین برای انسان ایجاد می کند. عکس او برای انسان پیدا می شود. نتیجه گیری می کنم از
مطالب این است که (تا به چندتا از سوالاتی که دوستان دادند پاسخ بدهم گرچه خیلی دیر شده است)
و او این است: مرحوم آقا می فرمودند ارتباط بین سالک و بین خدا یک ارتباط کامپیوتری است و
اتوماتیک است یعنی چه؟! یعنی هر عملی را که انسان انجام بدهد اگر آن عمل صحیح باشد آن ارتباط
می آید برقرار می شود وقتی آن ارتباط برقرار شد می آید این ارتباط روی آن استاد ولی خدایی که متصدی
آن دستگیری هست مثل مرحوم والد، استادشان حضرت حداد می آید آن ارتباط به او می رسد یعنی سه
گوشه مثلث در این جا وجود دارد: یک گوشه انسان است، یک گوشه بالا خدا است و یک گوشه سمت
چپ ولی الهی که دستگیری می کند. این ارتباط دائماً در حال حرکت و گردش است چه در جهت
مثبت و چه در جهت منفی کار خلاف انجام بدهد در آن جا عکس العمل در آن جا پیدا می شود از آن
جا می آید در قلب ولی خدا و ارتباط بین ولی و بین او سست می شود، سست می شود. بخواهی نخواهی
سست می شود حتی ممکن است از نقطه نظر ظاهر ولی خدا نداند این چه کاری انجام داده است بخواهد
به خود رجوع کند می فهمد چه کرده است ولی نمی خواهد. امام صادق علیه السلام می گوید علم دست
ما است بخواهیم می دانیم این بخواهیم می دانیم. معنایش این است که آن علم غیب و ربوبی را به مقام
نفس تنزل می دهیم یا اگر دست ما باشد تنزل نمی دهیم لذا شخص از حضرت سؤال می کند. حضرت
می گوید نمی دانم یعنی نمی خواهم بدانم نه این که نمی دانم. بعد می گوید یابن رسول الله شما نمی دانید
بعد می گوید نخیر می دانم فلان چیز است. چیست چه شد شما که الآن فرمودید نمی دانم حضرت
فرمود آن موقع نخواستم بدانم این نخواستم بدانم نه این که نبوده، بوده. من احضارش نکردم من
نیاوردم در نفس در مرتبه نازله نفس که بتواند قابل بیان باشد در همان مرتبه کلی خودش در همان مرتبه
نگه دارم این مسئله بسیار مسئله مشکلی است که البته بنده تا حدودی خیال می کنم در چیز توضیح دادم
اگر نظر رفقا باشد در مقدمه افق وحی در آن بحث علم امام علم ربوبی، در آن جا این قضیه را گفتم
خب البته مشکل است و حتماً نیاز دارد به این که انسان خودش تا حدودی از نظر شهودی نسبت به
این مطالب اشراف داشته باشد که البته خود ما هم می توانیم یک همچنین مسئله ادعا کنیم فرض کنید
که الآن خود شما بسیاری از محفوظات دارید، بسیاری از اشعار غزلها مطالب شما در ذهن ندارید؟

همه می‌توانید به من بگویید همین الآن؟ در همین ساعت یازده و نیم؟ نمی‌شود ولی اگر از شما سؤال کنم آقا فلان غزل

حافظ فلان قضیه حافظ که شعرش مثلاً فرض کن با این شروع می شود
تاب بنفشه می دهد طره مشک فسای تو *** پرده غنچه میدهد خنده دلگشای تو
این بقیه آن چیست؟ تا این را می گویم شما می روید فکر می کنید هان هان هان می گوید هان

بldم

ای گل خوش نسیم من بلبل خویش را مسوز *** کز سر صدق می کند شب همه شب دعای تو
این را الآن نمی دانستی ولی این در خزینه ذهن وجود داشته است من هم نمی دانم من هم
نمی دانم من هم اشعاری که حفظ هستم نمی دانم من هم مطالبی که حفظ هستم نمی دانم این همه در
خزینه است، حالا آن خزینه کجاست بماند هر وقت که بخواهید احضار می کنید. آن احضار امام هم
همین کار را می کند یعنی تمام آن چه را که عرض کردم نسبت به سماوات و همه در نفس امام
علیه السلام موجود است بخواهد احضار می کند نخواهد نگه می دارد. درست شد؟! خب این مطلب
گرچه خود ولی خدا به حسب ظاهر آن خلاف او را احضار نکرده است و خیلی از اوقات نمی کند،
احضار نمی کند مگر در مواقع مصلحت که بخواهد خودش تصریح به آن بگوید یا این که پیغامی بفرستد
در هر صورت احتیاج به اظهار دارد ولی آن ارتباط سست می شود یک مرتبه نگاه به خودش می کند
می بیند ارتباط بین خودش و او سست شده، حالا می بیند چه شده هان فلان قضیه اتفاق افتاده است.
این مسئله بخواهی نخواهی هست یعنی اگر یک نفر یک کار مثبت انجام بدهد، یک از خودگذشتگی
انجام بدهد، یک عمل صوابی انجام بدهد، یک عمل موافق رضای خدا انجام بدهد اگر انجام بدهد
اتوماتیک این ارتباط قویتر می شود. بخواهد ولی خدا یا نخواهد. امام زمان علیه السلام بخواهد یا
نخواهد آن ارتباط قویتر می شود. خیال نکنیم یک کاری انجام دادیم به گوش امام زمان نمی رسد، نخیر
چنان می رسانند، چنان می رسانند و مو را از ماست می کشند که ده تا ذره بین نمی تواند آن کار را انجام
بدهد اگر یک کار مثبت انجام بدهد. خواهی نخواهی آن ارتباط آن ارتباط وثیق می شود. درست؟! پس
بنابراین افرادی که تصور می کنند اینها اگر مسئله ای انجام بدهند تا وقتی به گوش امام زمان نرسد عیب
ندارد کارمان را می کنیم مواظب باشیم فقط به گوش امام زمان نرسد خب خیلی اشتباه می کنند. خیلی
اشتباه از همان موقع که شروع کردند به کار خلاف هی طناب نازکتر شد شد شد پس بنابراین اگر انسان
به یک جایی برسد که دیگر ارتباط وجود نداشته باشد نباید بگوید حضرت ارتباط من را قطع کرد. باید
بگوید چه خودم قطع کردم! حضرت قطع نمی کند حضرت هیچ وقت طناب را نمی برد. امام علیه السلام

هیچ

وقت ارتباط را قطع نمی‌کند. امام علیه السّلام هیچ وقت در را به روی کسی نمی‌بندد. این نتیجه‌عرایض بنده امروز. امام اگر یک وقتی انسان مشاهده کرد که یک نفر از امام علیه‌السّلام قطع شد. امام قطع نکرده است، خودش کرده است. از چند سال پیش یواش یواش شروع کرده جلو جلو جلو می‌بندد، او گفتند، می‌گوش نداده نداده می‌این طناب نازک نازک درست شد؟! هیچ وقت امام علیه‌السّلام در را به روی کسی نمی‌بندد کی دیدیم ببندد؟ امام درش را چهار طاق برای همه باز می‌کند، امام حسین علیه‌السّلام همه را می‌پذیرد. امام حسین یزید و عبیدالله را هم بر سر سفره خودش دعوت کرد، آنها نیامدند. به کسی چه مربوط است؟ هم عبیدالله بن حر را دعوت کرد هم زهیر همه را دعوت کرد. زهیر پذیرفت، او نپذیرفت. تازه به زهیر پیغام داد و لکن خودش بلند شد که چه جور می‌برود. آن را خودش بلند شد رفت در خیمه عبیدالله بن حر، خودش بلند شد. بعد آن مردک در می‌آید می‌گوید یا رسول الله من باید بروم بالاخره در آن جا زندگی داریم، در کوفه زندگی داریم، باغ داریم زندگی داریم فلان داریم. زن و بچه داریم فلان داریم شما می‌دانید که اوضاع چیست و عبیدالله آمده و گرفته و لشگر و این مطالب، بقیه زندگی ندارند؟ آن کسانی که آمدند دنبال امام حسین همه آس و پاس بودند؟ نخیر آنها هم زندگی داشتند. آنها هم رها کردند حالا شما این شمشیر را بردار به هر سنگی خورده، دو نصف کرده این اسب را بردار کسی نتوانسته او را تعقیب کند. حضرت فرمودند من از گمراهان کمک نمی‌گیرم. داری اسب به من می‌دهی؟ من یک اشاره کنم تمام این سرزمین اسب می‌شود. چه می‌گویی؟ یک اشاره ملک و ملکوت دست من است بدبخت. شمشیر را بردار چکار کن این حرفها چیست داری می‌گویی؟ برو پی کارت به باغ و بستانت برس! زهیر حضرت پیغام می‌دهند و خوش به حال زهیر که چه عیالی داشت. عیال شوهر را راه می‌اندازد به سمت شهادت این خیلی عجیب است. گفت پسر پیغمبر دارد می‌آید تو این جا نشستی داری فکر می‌کنی؟ فکر ندارد واقعاً چقدر واقعاً بعضی از این زنها چه معرفتی دارند که روی دست مرد می‌زنند! می‌گوید پسر پیغمبر و تو داری فکر چه می‌کنی؟ فکر چه می‌کنی بیا برو، بلند شو برو، فکر چه می‌خواهی بکن همین یک ثانیه فکر تو غلط است. همین یک ثانیه در حال خلاف هستی. درست؟! همیشه امام حسین در را باز کرده همیشه امام زمان همیشه درش به روی افراد باز است گر گدا کاهل بود تقصیر صاحبخانه نیست.

پس بنابراین ما نتیجه‌ای که می‌گیریم از کلمات بزرگان از آیه شریفه این است که فقط به خود

نگاه کنیم به این و آن چه می‌شود این چه می‌شود؟ این کجا می‌رود؟ اینها هیچ به درد ما نمی‌خورد و همه اینها اتلاف وقت است و از دست دادن فرصتها است.

به به ماشاءالله هم که هی دارد بر این سؤالها و بر ضخامت این کاغذها افزوده می‌شود. انشاءالله که خداوند به همه توفیق بدهد هر چه سؤال بیشتر دلالت می‌کند بر این که فهم بالاتر است آن کسی که می‌آید می‌گوید من سؤال ندارم معلوم است که چیزی نفهمیده است عرض کنم حضورتان که یکی از مخدرات هستند که در این جا نوشتند خواستند از من سؤال کنند که در موقع دم در بپرسند که بالاخره در آن جا محاذیری هست و اگر لطف کنند این را برای بنده در نامه مرقوم کنند.

همان طوری که فرمودید به جزئیات وارد نشویم تا بتوانیم فراغت خیال پیدا کنیم. سعی کنیم توجه کنیم ولی خیالات دیگر می‌آید خیلی مشکل است. لذا در خیالات توضیح بفرمایید جواب:

خیالات اینها ذکر و ورد ندارد که انسان از آنها نجات پیدا کند. کارهای روزمره ما و ارتباطات ما خیال آفرین است. شما هر کاری که انجام بدهید بر اساس آن یک تصوّر ذهنی در شما پیدا می‌شود. اسم او را می‌گذاریم همان صورت ذهنی که در نفس نسبت به این کاری که انجام دادی انجام بشود و آن را هر وقت بخواهیم می‌توانیم آن را احضار کنیم مثلاً دیروز ساعت ده ما چه کار انجام دادیم؟ خب می‌گوییم فرض کن رفتیم سر خیابان یک کیلو سبزی خریدیم این می‌شود یک صورت ذهنی که از آن عملی که انجام دادیم در ما پیدا شده است این یک. یک مرتبه داریم از این عمیق‌تر و آن این که این سبزی که خریدیم در آن جا، در چه فضایی بوده است؟ آیا صحبت با مرد کردیم یا نکردیم؟ التفات می‌کنید؟ وقتی که می‌گویم صحبت با مرد نباید کرد برای این مسئله است وقتی که با مرد صحبت کردی چند دقیقه طول کشید؟ آن چه جور آمد داد. آن فضای آن جا یک اثری می‌گذارد عمیق‌تر از آن صورت ذهنی خیالاتی که برای انسان پیدا می‌شود برای صورت دوّم است هر کاری که انجام بدهی چه کار خوب چه کار بد، در وهله اول یک صورت ذهنی است که همان واقعه را ما می‌توانیم احضار کنیم و حتی به روی کاغذ اگر نقاشی هم باشد بکشیم صورت دوّمی که نمی‌توانیم احضار کنیم و نمی‌توانیم به روی کاغذ بیاوریم تأثیری است که آن فضا و آن صورت در نفس گذاشته است و آن مولّد خیالات است، مولّد افکار است در نماز می‌آید سراغ ما، در خواب خوابهایی که می‌بینیم مال آن صورت‌های عمیق نفسانی است که جنبه صورت ندارد، جنبه تجرّدش از صورت قویتر است و آنها درد بی درمان ما است. صورتهای عادی از بین می‌رود حالا انسان فرض کنید که یک سال بگذرد ممکن است صورت محو شود بر حسب استعداد خود شخص و بر حسب قدرت حافظه شخص این ممکن است کم و زیاد شود. آن چه که از بین نمی‌رود آن صورت عمیق است. برای از بین بردن آنها باید خلافتش را انجام داد و باید دید که مراقبه به چه نحو باشد و بزرگان در این زمینه چه گفتند ما برای این مسئله ذکر می‌داریم.

سؤال: آیا ما می توانیم به علم حضوری برسیم. نخیر ما همین الآن همه ما به علم حضوری

رسیدیم شما الآن احساس می کنید این جا هستید یا نه؟ این علم حضوری است، یعنی حضور نفس یکی این یک مثال برای این. شما احساس می کنید وجود دارید یا نه؟ شما احساس می کنید دارید راه می روید؟ همین علم حضوری است و به طور کلی از نظر فلسفی تمام علم های حصولی ما به علم حضوری می رسد. البته منظور از علم حضوری که ایشان در این جا گفتند شاید منظور شهودات غیبی باشد که بله انسان می تواند برسد و آن علم حضوری در آن جا نفس حضور انسان در واقعه است همین که انسان به این رتبه می رسد این می شود علم حضوری هر جا که تصویر ذهنی با احساس خارجی یکی شد آن جا علم حضوری است.

بیرون رفتن در شب فرق می کند با وسیله نقلیه خودش باشد یا نباشد و وسیله نقلیه بیرون باشد با همسرش باشد یا نباشد؟ هیچ فرق نمی کند بیرون رفتن در شب برای زن خوب نیست. البته برای مرد هم بهتر است که نباشد بهتر است که مرد هم در منزل باشد چون به طور کلی فضای شب با فضای روز متفاوت است و برخلاف عادت روزمره امروزه البته این عادت هم از غرب آمده است. در غرب شبها بیشتر محل اجتماع است و اینها به جای این که شب بروند در منزل و با خانواده باشند و با خانواده انس داشته باشند بلند می شوند می آیند نمی دانم مجلس می گیرند، پارتی می گیرند، نمی دانم این طرف برو آن طرف برو و به لهو و لعب می گذرانند واز بین می برند. فضای شب فضای آرامش است فضای اطمینان است و اعصاب باید در شب راحت تر باشد همان طوری که سیستم عصبی و جهاز هاضمه انسان در روز بهتر می تواند غذا را هضم کند و سلولها برای هضم غذا و کارهای سخت تر در روز خلق شدند و اصلاً به طور کلی فعالیت سلولهای بدن در روز خیلی بیشتر است و حتی چشم این چشم سلولهایی که در روز باید فعالیت کند در شبکیه سلولهای مخروطی است که فعالیت در روز دارد. در شب سلولها استوانه ای می شود تا نور بیشتر پخش شود و آسیب کمتری به آن سلول وارد شد لذا می گویند در شب نور زیاد نباید باشد به خاطر همین مسئله است. سیستم بدن و هضم و جذب و انجذاب بدن این در روز که در روز تعبیر به متابولیسم می شود در روز فعالیت بیشتری دارد و شب را باید به استراحت گذراند، غذا باید خفیف تر باشد و مطالعه کمتر باید باشد و کوشش باید کمتر باشد. ورزش کمتر باشد و باید در روز باشد نه در شب، استراحت در شب بیشتر باشد خواب زودتر باشد یک ساعت خوابیدن قبل از ساعت دوازده با هشت ساعت خوابیدن بعد از ساعت دوازده به آرامش اعصاب کمک می کند اینها همه دستورات اسلام است که البته امروزه این مسائل را تأیید می کنند منتهی الآن به طور کلی فرهنگ ما عوض شده است و تغییر پیدا کرده است و تمام فعالیتها در شب است و در

روز تا ظهر می گیرند می خوابند نمی دانم شب تا صبح بیدار هستند و روز می خوابند این لذا نباید در شب بیرون رفت. حتی الإمكان انسان باید در

منزل خودش باشد مرحوم آقا به بنده توصیه کردند حتی زیارت هم که می‌خواهی بروی زیارت امام رضا را بین الطلوعین برو در روز برو شب زیارت نرو. این مسئله البته اختصاص دارد به آنهایی که در خود آن محل زیارت هستند اما آنهایی که نه زائر هستند و مسافر به خاطر کمبود وقت اشکال ندارد به خاطر همین به اصطلاح مسئله است و ایشان می‌فرمودند که زیارت بین الطلوعین آثار دیگری دارد و اگر انسان ناچار باشد که برود بهتر است که زن با شوهر خود برود بیرون. حتی با محرم دیگر هم نرود رفتن زن با شوهر بیرون از اثرات بیرون رفتن کم می‌کند در صورت اضطرار با محرم این مراتب مختلف دارد.

منظور از جلسه‌ای که در مطلع انوار آمده است چیست؟ آیا می‌توانیم انجام بدهیم جلسه مربوط به یک حالات خاصی است که برای هر کسی نیست و این شرایط خاص دارد این طور نیست. جواب: دستوراتی که برای قضای حاجت است؟ جواب: این را می‌توانیم انجام دهیم آن چه را که آن جا آمده همه اشکالی ندارد و همه صحیح است

چکار کنیم که حضرت امام زمان علیه‌السلام همیشه در قلب ما حضور داشته باشد. حضرت در قلب حضور دارد شما فقط باید توجه کنید، توجه کنید و آن حضور را احساس کنید و الا حضور دارند. یک روز مرحوم حداد رضوان الله علیه به بنده فرمودند: که کور باشد آن چشمی که صبح از خواب برخیزد و قبل از افتادن به در و دیوار امام زمان را نبیند کور باشد. یعنی چه؟ این کلام بزرگان را واقعاً طلا که حیف است با طلا بنویسند باید با اکسیر این کلمات را نوشت یعنی در مقام معرفت و در مقام ولایت نیاز به احضار امام زمان نیست. امام زمان هست وقتی که چشم را باز می‌کنی باید خود را در محضر امام علیه‌السلام مشاهده کنید و او را ببینید یک ثانیه بین برخاستن و بین این تصوّر هم نباید فاصله بیافتد، حتی یک ثانیه همین که از خوابت برمی‌خیزیم خواب در تصرف امام زمان علیه‌السلام بود، نفس کشیدن در تصرف امام زمان علیه‌السلام بود و اینها همه مطالبی است که هم از نظر شهودی و هم از نظر برهانی این مسائل ثابت شده است وقتی که از خواب برمی‌خیزی حالت تنبه و تذکر خود را باید با مشاهده جمال او باید آغاز کنی.

سؤال: عده‌ای سخنرانیهای حضرتعالی را دانلود کرده و به تعدادی تکثیر می‌کنند و به نفع بعضی از جاها به فروش می‌رسانند آیا این کار اشکال دارد؟ اگر ما خریداری کنیم چطور است؟ نه این سخنرانیهایی که ما نه سر درد نه ته دارد حتی قابلیت هم برای این مطالب را ندارد. البته این مسائل انجام می‌شود حالا یا به آن طریق یا به این طریق این مطالب آزاد است بنده گفتم نشر آن آزاد است برای

همه آزاد است برای همه دنیا آزاد است به هر کسی بدهید، ندهید، مجاناً غیر مجاناً باید پخش بشود
اینها

بایستی مسائل به گوش افراد برسد و خود دوستان هم می دانند که مقصود از بیان این مطالب فقط اطلاع افراد است و هیچ محدودیتی برای این اطلاع نمی تواند وجود داشته باشد.

در قرآن آمده نمی دانم آیه مورد نظر که شما را در خواب امتحان می کنند؟ جواب: نه در خواب نمی کند نه این طور نیست آن چه که هست این است. حالا دوّم آنها که وارد بهشت می شوند چهره ایشان بسیار زیبا است پس چطور همدیگر را می شناسند. البته آن جا معرفت معرفت به نورانیت است نه معرفت به چهره ظاهر. یعنی به مقدار نورانیت در افراد به اصطلاح اشخاص مشخص می شوند و آن شناخت از آن جا پیدا می شود آن آیه که در قرآن هست ظاهراً در این جا اشتباه شده است. آن آیه این است که تشبیه می فرماید تا آن جایی که در ذهن من است نمی دانم شاید من اشتباه کنم ولی آن چه که در ذهن من است این است که خداوند الله یتوفی الأ نفس و التی لم تمت فی منامها خداوند نفوس را در اختیار می گیرد، جانها را در اختیار می گیرد آنهايي که از این دنیا بروند و یا آنهايي که از این دنیا نرفتند ولی در خواب هستند ولی منظور از امتحان نه امتحان در خواب معنا ندارد.

سؤال: روزه گرفتن زن باردار و زن شیرده چه حکمی دارد؟ اشکال ندارد آن چه که ضرر دارد این است که اگر روزه باعث ضعف جنین بشود اشکال دارد و حرام است و همین طور اگر باعث کمبود شیر شود به نحوی که بچه در تغذیه خود ناتوان بماند، این هم اشکال دارد. حقّ با جنین است و حقّ با بچه است و باید به آنها مراجعه کرد. حتّی اگر زن مستطیع شود برای حجّ حتّی اگر زن برای حجّ مستطیع شود و بتواند به بچه خود از همین غذاها بدهد از همین فرض کنید که شیرهای آماده بدهد واجب نیست برود، حرام است. برود بدانید حرام است به حجّ برود باید بچه تا دو سال شیر مادر را باید بخورد. این مسئله اینهایی که می گویند مسئله ای نیست شیر دیگر جایگزین این حرفها را همه بریزید کنار. بچه باید تا دو سال شیر مادر را بخورد و تا هر مقداری می تواند و اگر حتّی مستطیع شد، حرام است برود به مکه و اگر به مکه برود حجّ او قبول نیست و باید دوباره انجام بدهد. حجّ خودش را باید دوباره انجام بدهد مسئله خیلی مشکل است. و حق در این جا با بچه است.

سؤال: حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها چگونه عمل می کردند؟ جواب: حضرت فاطمه زهرا خب ایشان هم مثل سایر افراد اگر برای ایشان ضعف پیدا می شد روزه شان را می خوردند و اگر نه از نظر جسمی تفاوتی نمی کند.

سؤال: آیا برای زن بهتر است در خانه نماز بخواند و یا در مسجد نماز جماعت؟ نخیر در منزل بخواند برای او از مسجد بهتر است. مسجد المرأة بیتها مسجد زن خانه او است.

سؤال: فرمودید که تشییع جنازه برای زن حرام است. جواب: عرض نکردم حرام است گفتم:

کراهت دارد من نگفتم جایی حرام است تشییع جنازه حرام نیست تشییع جنازه زن کراهت دارد کراهت شدید هم دارد.

سؤال: بفرمایید تشییع جنازه یعنی چه یعنی خب انسان به دنبال جنازه حرکت کند و برود در قبرستان و در آن جا حضور داشته باشد اینها همه کراهت شدید دارد ولی حرام نیست.

سؤال: آیا فقط رفتن پشت جنازه و تشییع و یا نباید به همراه جنازه نباید به قبرستان رفت؟
جواب: هر دوی آنها کراهت شدید دارد مخصوصاً رفتن به قبرستان که کراهت آن بیشتر است.

سؤال: در کتاب امام شناسی جلد سه حضرت علامه درمورد حضرت علی علیه السلام می فرماید: محلّ الحرمین و وارث المشعرین لطفاً این معنا را توضیح بفرمایید: این یک قدری احتیاج به توضیح دارد حالا انشاءالله این را می گذارم برای مرتبه دیگر چون برای فرق بین مشعر ظاهر و مشعر باطن و اینها یک قدری باید توضیح داد.

سؤال: در هر روز خواندن یک جزء قرآن بهتر است یا کمتر؟ یک حزب فرمودند یک حزب دو صفحه است. یک حزب یا پنجاه آیه البتّه بیشتر هم انسان بخواند اشکال ندارد. ولی قرآن باید به نحوی بخوانید که خواندن قرآن برای شما تکراری نباشد نگوید آخ کی تمام می شود آخر صفحه همین که می گوید آخ کی تمام می شود؟ همان جا ببندید. همان جا ببندید دیگر بیش از این نخوانید ولی اگر دیدید رغبت دارید و کشش دارید می خواهید اگر یک صفحه هم شد باز بیشتر عیب ندارد این را بخوانید یک صفحه بخوانید بهتر است تا این که یک صفحه و دو خطّ با این کیفیت. آن چه که بزرگان فرمودند هر روز انسان باید یک حزب بخواند هر جزء چهار حزب دارد. هر روز یک حزب بخواند و ثوابش را هم به روح پیغمبر هدیه کند. آن قرآنی است که تا آخر عمر باید خوانده شود و یک حزب یا پنجاه آیه است.

سؤال: آیا خواندن دعای صبح هر روز خوب است یا بعضی از روزها؟ جواب: هم می شود هر روز هم می شود بعضی از روزها این چیز نیست این به اصطلاح بسته به خود حالتان.

خواندن زیارت جامعه کبیره برای دعا مناسب است؟ جواب: بله مناسب است

سؤال: کیفیت زیارت عاشورا به چه نحو است؟ هر روز و یا شب و روز جمعه در یکی از ایام هفته است؟ جواب: هفته ای یک روز هم آن روز جمعه بین الطلوعین خوب است خوانده شود و البتّه برای کسانی که می توانند و حال دارند با صد لعن و صد سلام ولی برای افرادی که نمی توانند همان یک لعن و یک سلام کافی است نیاز به هر روز خواندن ندارد. البتّه زیارت عاشورا هر روز خواندن

بزرگان دستور می‌دادند برای بعضی از افراد زیارت به اصطلاح دستور چهل روز زیارت عاشورا را
میدانند آن

مطلب جدایی است ولی به طور روزمره کسی بخواند نه هر روز لازم نیست.

سؤال: حدیث کساء را در چه موقعی باید خواند؟ جواب: حدیث کساء البتّه شب به اصطلاح جمعه یا شب شنبه هر کدام خوانده شود اشکالی ندارد. اشکالی ندارد ولی بنده ندیدم در طول مدّتی که با مرحوم آقا بودم و با سایرین بودم این که بر حدیث کساء مداومت، من ندیدم آنها مداومت داشته باشند. گاهی اوقات چرا.

سؤال: زیارات ائمه علیهم السّلام که در ایام هفته است لزومی دارد؟ جواب: هر روز خواندن نه لزوم ندارد.

سؤال: نماز ائمه چطور؟ نه آن هم همین طور.

سؤال: آیا نماز امام زمان ضرورت دارد هر شب خوانده شود یا نه؟ خوب است البتّه آن چه را که بنده از روش بزرگان دیدم عرض می‌کنم من ندیدم که آنها نسبت به این مسائل خیلی مقید و تقید داشته باشند حالا اگر کسی خودش مایل هست آن خودش می‌داند بنده تأکیدی بر این مطلب ندارم.

سؤال: داستان مباحله را بفرمایید. جواب: داستان مباحله معروف است که نصارا آمدند و کار به مباحله رسید که جریان آن مفصّل است در کتاب معاد شناسی آوردم و خیلی مفصّل است خودداری می‌کنیم.

سؤال: اسامی متبرّکه در خانه خیلی از نوشته‌ها وجود دارد چه صورت دارد؟ جواب: اشکالی ندارد خیلی خوب است و آیا رفتن با آنها به دستشویی اشکال ندارد جواب: خوب نیست انسان برود.

سؤال: افرادی که در منزلشان افرادی که در دستشان انگشتر دارند حتماً موقع تجدید وضو انگشتر را دربیابورند چون صحیح نیست و انسان باید این احتمالات را باید در نظر داشته باشد و خود بنده هم می‌دیدم بزرگان در تجدید وضو انگشترشان را کنار می‌گذاشتند.

سؤال: با توجه به این که لفظ امام در مکتب تشیع سنّی‌ها به معنای پیشوا گفته شده است نه به عنوان معصوم چرا در مکتب شیعه از این تقلید کرده و می‌گویند آقای خمینی در صورتی که ایشان معصوم نیستند این مطالب را مرحوم آقا در جلد هجده امام شناسی توضیح دادند دیگر با وجود توضیح ایشان بنده سخن بگویم روا نیست.

سؤال: حکم علم پیوند اعضا و هدیه اعضا چگونه است؟ جواب: البتّه پیوند اعضا خب اشکال ندارد از نظر پزشکی و هدیه آن هم اشکال ندارد در صورتی که از مرده باشد پیوند زنده به زنده شرعاً حرام است و جایز نیست مثل افرادی که کلیه می‌دهند یا فرض کنید که ممکن است قرنیه برای

افرادی که قرنیه آنها آسیب دیده است. البتّه از اعضای که می ماند بعد از نه تا شش ساعت قرنیه است
و می ماند

ولیکن کلیه و امثال ذلک این به مجرد از کار افتادن قلب آنها آن سلولها از بین می‌روند و قابلیت برای ادامه حیات در آنها نیست ولی تا وقتی که مرگ واقعی مرگ نه به اصطلاح آن چه را که الان گفته می‌شود که مرگ مغزی است و به وسیله پمپاژ این خون جریان دارد، این مرگ واقعی نیست. مرگ واقعی وقتی که اتفاق افتاد آن موقع در صورتی که نتوان از غیر مسلمان برای پیوند استفاده کرد انسان می‌تواند استفاده کند ولی تا وقتی مرگ مغزی هست مثله کردن و درآوردن اجزاء بدن حرام است.

سؤال: با توجه به این که بچه‌ها و جوانان معتقد به این هستند که علمی که خداوند در اختیار بشر قرار داده است. خیلی علمها در اختیار بشر قرار داده است انسان باید استفاده صحیح کند کسی منکر این نیست که این علوم را از منزل خاله آوردیم بالاخره هر چه که پیدا شود از آن جا آمده. انیشتن هم و پاستور و ادیسون هم اختراعاتی که کرده است از پیش خدا است. بنده اتفاقاً این مطلب را در همین کتاب افق وحی خیلی توضیح دادم نسبت به اختراع مخترعین و اکتشاف مکتشفین به این که تمام اینها از آنها می‌آید گرچه اینها نمی‌دانند. حل مسائل، شما وقتی که نسبت به یک مسئله را نتوانید حل کنید یک معادله درجه دو را وقتی که نمی‌توانید حل کنید وقتی که نشستید یک مرتبه به ذهن شما می‌رسد که پاسخ این فرض کنید که این از کجا آمد؟ شما که فکر نکردید شما که راجع به این قضیه فکر نکردید یا آن مکتشفی که در مسئله، آن آخرین حلقه رسیدن به آن اکتشاف در آن جا می‌ماند برای خیلی‌ها پیدا می‌شود. اتفاقاً من در حالات ادیسون می‌خواندم که گفته بود که اختراع عبارت از نود و نه درصد کوشش و یک درصد الهام. خب بنده خدا به اندازه فهم خودش صحبت کرده بود حالا یک درصد گفته بود یعنی همان حلقه آخر و او فهمیده که حلقه آخر است و در یکی از اتفاقاً افراد از بزرگان همین معاصر ایران که از افراد بسیار برجسته ریاضی است بنده از ایشان شنیدم که گفت در بسیاری از اکتشافاتی که بنده کردم خیلی مربوط به مسئله نسبیّت و اینها می‌شود فقط و فقط الهام غیبی بوده است یعنی در یک مسئله من گیر کردم و نتوانستم یک دفعه یک جا نشستم و برای من روشن شد حل شد این مسئله این است و آن حلقه مفقوده به این وسیله برطرف شد خب این مسئله از کجا آمد پس معلوم می‌شود همه اینها در اختیار بشر نیست. همه این علوم از جای دیگر می‌آید متّهی ما باید قدر بدانیم و بدانیم که چه باید کرد.

سؤال: آیا امکان بازشدن کلاسهای مخدّرات می‌باشد تا از این مکتب دور نشویم؟ شما اگر به مطالبی که گفته می‌شود عمل کنید شما در این مکتب هستید رفتن کلاس و غیر کلاس هیچ ارتباطی

به مکتب و این مطالب ندارد.

سؤال: خدمت شما سؤالی داشتم. خواستم اگر می شود در مورد خواب و مثال و صحت و

سقم

بعضی از خوابهای شیطانی و رؤیاهای صادقه صحبت بفرمایید. جواب: البتّه مسئله خواب بسیار مسئله پیچیده‌ای است و خیلی مشکل است و بعضی از آنها به کارهای خود انسان برمی‌گردد بعضی به افکار انسان برمی‌گردد و بعضی از آنها مربوط می‌شود به اموری که در اختیار انسان نیست. یک معمّایی است مسئله خواب. لذا بزرگان فرمودند که خوابها را به هر کسی نگویند و به هر خوابی هم ترتیب اثر ندهید یک معیارهایی دارد و یک مقدارش هم قابل گفتن نیست. لذا نمی‌توانم بنده در این جا یک معیاری به شما ارائه بدهم که با آن معیار دیگر بسنجید خواب صادقه است یا صادقه نیست. یک معیارش این است که با موازین شرعی منافات نداشته باشد هر خوابی که با موازین شرعی منافات داشت (این یکی از معیارها است) آن خواب، خواب شیطانی است. یکی از آن معیارها این است که ضرری به غیر نرساند اگر در خواب ضرری برای غیر بود این خواب از خوابهای شیطانی است و همین طور به سایر مواردی که هست.

سؤال: در مورد میزان اطاعت از همسر شامل چه مسائلی می‌شود؟ آیا در قرآن آیه‌ای به این وضوح داریم یا نه اگر در روایات آمده است یا نه؟ جواب: این مطلب را مرحوم آقا در کتابها نقل کردند دیگر این که راه دور رفتن ندارد. مرحوم آقا در کتاب الرجال قوامون علی النساء مسائل را بیان کردند و دیگر بالاتر از او هم مطلبی نیست.

سؤال: آیا نسیان و فراموش کردن و غفلت کردن از امام زمان هم در نتیجه کار و گناهان ما است خب بنده توضیح را در این جلسه دادم.

سؤال: چرا قبل از وارد شدن به مکتب ارتباط ما با امام زمان (علیه‌السلام) بیشتر بود آیا این احساس بود این در صورتی که در این زمان سعی بر مراقبه بیشتر است؟ جواب: ببینید ارتباط با امام زمان یا حجة‌بن‌الحسن گفتن و در هیئت رفتن نیست. صدا را بلند کردن نیست. هی به یاد آن حضرت بودن نیست. ارتباط با امام زمان این است که احساس کنیم که کارهایی را که انجام می‌دهیم و افکاری که داریم و گفتاری را که داریم با موازین حضرت منطبق است این می‌شود ارتباط تمام شد. یعنی شما وقتی که دارید یک کار مثبت و خیر و مورد رضای امام زمان انجام می‌دهید در همان موقع باید بدانید ارتباط برقرار است و اگر کار خلافی انجام دادید و خطایی از شما سرزد در همان موقع باید بدانید ارتباط قطع است. تمام شد، این شد ارتباط. حالا رفتن در مجلس و حجة‌بن‌الحسن گفتن و حدیث کسا خواندن و اللهم عجل لولیک الفرج گفتن و بعد هم هر کاری که دلمان می‌خواهد انجام بدهیم و اینها. اینها دیگر بله مسائلی است که دیگر اخیراً پیدا شده است.

سؤال: تقریباً مدت سه ماه است که ازدواج است خب انشاءالله مبارک است و انشاءالله این

ازدواج همین طور مستدام خواهد بود. شوهرم هیئت است و جزءمکتب نیست و این مسائل را اصلاً نمی‌داند. خب نداند چه اشکال دارد و مگر قرار بر این است که انسان از ابتدا همه چیز را بداند کدام یک از شما از ابتدا همه چیز را می‌دانستید خود بنده نمی‌دانستم کم کم انسان وارد می‌شود به مسائل به مبانی آشنا می‌شود اطلاع پیدا می‌کند و هیئتی نبودن اشکالی ندارد، چه اشکالی دارد؟ اگر بخواهیم در ایام محرم در مجالس شما شرکت کنم، برای او سؤال پیش می‌آید که چرا در مجالس همسایه شرکت نمی‌کنید؟ چه باید کرد؟ جواب: خب چه اشکال دارد در مجالس روضه همسایه هم شما شرکت کنید وقتی که روضه است، روضه است اگر ببینید آن هم اخلاص دارد، صادقانه. خلوص دارد مجلسی گرفته است همسایه‌ها را دعوت کرده چند نفر آمدند، چه اشکال دارد شما هم شرکت کنید؟ مگر ما تافته جدا بافته هستیم. استفاده‌ای که از آن جا می‌کنید استفاده بیشتر باشد این که از بعضی از جاهایی که با سر و صداها بیشتر توأم باشد. اگر نتوانم در مجلس شرکت کنم در جلسات دیگر که رعایت آداب را نمی‌کنند اشکال دارد؟ منظور از رعایت نکردن چیست؟ اگر یک وقت مجلس، مجلس لهو و لعب است. حرفی می‌زنند حرف بیخود غیبت و فلان و این حرفها و در ضمن هم یک ذاکری بخواند نه این مجالس فایده ندارد ولی اگر نه حالا فرض کنید که یک نفر رعایت نمی‌کند، نمی‌داند جاهل است نسبت به مسائل اطلاع ندارد نباید با او برخورد کرد نباید با او تند صحبت کرد بالاخره کم کم با اخلاق خوب با رفتار خوب با سخنان محبت آمیز انسان می‌تواند افراد را جذب کند اگر بخواهد فرض کنید که از یک مقام بالاتر و با یک خشونت باشد این در این جا نه تأثیرگذار است و نه دستور. هیچ کدام. بنده آن چه را که در روش بزرگان دیدم درست برخلاف بوده است من با مرحوم آقا روزها در بیمارستان بودم. این بیمارستان راجع به قلبشان بودم، راجع به کبد ایشان بودم راجع به دیسک ایشان بودم و مختلف به اصطلاح ایشان خب این افرادی که می‌آمدند در این جا خب این نرسهایی که می‌آمدند همه یک جور نبودند مختلف بودند فرق داشتند من آن برخورد ایشان، سعه صدر ایشان، خنده ایشان واقعاً اینها را دیوانه ایشان می‌کرد نه این که فقط محب، که این مرد بزرگ این عالم، این پیرمرد فرض کنید که با این وضعیت چطور این قدر با محبت، پدران با لطف، با صمیمیت برخورد می‌کند. اصلاً اینها عجیب بودند به طوری که وقتی ایشان می‌خواستند از بیمارستان خارج شوند همه اینها با گریه تا دم در می‌آمدند و بدرقه می‌کردند و چه می‌کردند. فلان پیغمبر این جور بود. نهی از منکر پیغمبر این جور بود چوب نداشت آقا جان من چی بود و چی شد حالا نهی از منکر ما و امر به معروف ما چادرها را از سر برمی‌دارد به جای چادر گذاشتن بله.

سؤال: آیا به مرور زمان این عدم شرکت در مجالس بر روی باطن من اثر منفی می‌گذارد؟ نه

اثری

ندارد.

انشاءالله که مسئله‌ای پیش نمی‌آید واقعاً چه بود و چه شد مسائلی انسان می‌بیند که ....

اگر ممکن است انجام کارهای هنری مثل خیاطی ایرادی دارد؟ نه ایرادی ندارد ...

سؤال: برگزاری مراسم عقد در ماه محرم؟ جواب: بسیار بسیار هم خوب است خیلی هم پسندیده است حتماً هم انجام بدهید در شب عاشورا هم می‌تواند اگر کسی به روز یازدهم نیاندازد کسی برای چه؟ چه دلیلی دارد؟ شیرینی آوردن غلط است. خندیدن غلط است. دست زدن غلط است. شادی غلط است آن را بگذارید برای غیر از محرم و صفر شیرینی بیاورید و کیک بیاورید. اینها ولی خود مجلس عقد، خود مجلس عروسی هیچ اشکال ندارد خیلی هم خوب است خیلی هم مستحب است. خیلی هم اتفاقاً خوب است. عقد عبادت است. ازدواج عبادت است. عبادت که در شب عاشورا نمی‌شود که منهی باشد. شادی کردن در شب عاشورا غلط است ولی خود عقد، خود ازدواج خود، این پیمان حد و مرز ندارد نخیر هیچ اشکال ندارد در محرم اشکال ندارد. خود بنده خود عقد بنده به شما بگویم در محرم اتفاق افتاده است.

برای کسی که برای اولین بار به کربلای معلی مشرف می‌شود و انشاءالله عاشورا در کربلا است و در کل زمان تشرف خود عذر شرعی دارم چه توصیه می‌نمایید؟ جواب: مسئله خاصی نیست می‌توانند اینها در صحن شرکت کنند و در رواقهای اطراف بروند بله در آن جایی که در مقابل ضریح مطهر است و مسجد هم نیست چه در معرض و دید ضریح مطهر باشد زن نمی‌تواند در آن جا شرکت کند و همین طور در رواقهایی که وقف مسجد شده باشد در آن جا هم حضور ذات العذر در آن جا اشکال دارد ولی رواقهای پشت که مسجد نباشد نشستن اشکال ندارد نه در صحن و نه در آن جا همانجا بنشینید و در آن جا توجه داشته باشید ثواب زیارت آن امام را صد درصد خواهند داد. بنده از یکی از افراد اینهایی که قرص می‌خورند بنده با تمام اینها مخالف هستم. مرحوم پدر من اشکال می‌کردند ولی بنده اشکال نمی‌کنم ولی مخالف هستم. یکی از افراد تعریف می‌کرد از بستگان تعریف می‌کرد برای بنده می‌گفت من می‌خواستم عمره بروم ساعت دیگر گذشت می‌خواستم عمره بروم و رفتم پیش ایشان گفتم که با خود ایشان هم نسبتی دارند اگر در یک همچنین وضعیتی قرار گرفتم چه کنم؟ ایشان فرمودند کاری ندارد شما در سعی صفا و مروه می‌نشینید سعی صفا و مروه اشکال ندارد. داخل در مسجد نیست و زن ذات العذر هم می‌تواند در آن جا بنشیند و در آن جا نگاه به کعبه کن نگاه به کعبه کن. ذکر بگو لا اله الا الله بگو اشکال ندارد. آیه قرآن نباید خواند ولی ذکر گفتن اشکال ندارد یا در دل خودت مرور

بده و نگاه به کعبه کن تا وقتی که عذر برطرف شود و بعد شما وارد مسجد الحرام شوی. خود ایشان
رفت به عمره

و برگشت و برای من تعریف کرد می گفت: حالی که من در این چند روز به واسطه اطاعت از ولی خدا پیدا کردم و نشستم و به کعبه نگاه کردم آن حال را بعد از برطرف شدن عذر و رفتن در مسجد الحرام پیدا نکردم. ببینید مگر قرار بر این نیست که آدم برای خدا انجام بدهد؟ مگر قرار بر این نیست که انسان برای خدا انجام دهد؟ خدا می گوید این راه را انتخاب کن چرا؟ دور می زنیم؟ خدا می گوید الآن وضعیت تو این است خب بنشین آن حال را من به تو می دهم مگر من نمی دهم؟ خب من می دهم. دیگر تو چه می خواهی؟ از من بیا سریع جمع کن و باید عمل کرد به دستور عمل کرد. قرص خوردن خوب نیست، صحیح نیست. آن تکوین خدا را انسان نباید تغییر بدهد آن چه را که خدا برای هر شخصی مقدر کرده است همان است و در این جا مسئله خیلی زیاد است. خیلی مطلب زیاد است آنهایی که از پیش خودشان می آیند، وضو نباید بگیرند تیمم می گویند که ما تیمم به ما نمی چسبد وضو دیگر این جا دیگر سلیقه دخالت کردنهایی است که انسان را از راه می اندازد ما باید همان انجام دهیم که به ما گفته می شود. زن وقتی که عذر پیدا می کند برای او دستور قرار دادند دستور تو این است طبق دستور عمل کنید آن اثری را که از حج باید مترتب شود، مترتب می شود. طبق دستور عمل نمی کنیم، دور می زنیم. قرص می خوریم. رفتیم فقط ربات شدیم و چرخیدیم. ربات طواف کردیم ولی ربات طواف کرده، سعی کردیم ربات کرده، توجه کردید؟ ربات. وقتی که تمام می شود هیچی، هیچی. چرا قرص خوردی شما که دستور به قرص نداشتی؟ همان که پیغمبر فرمود همان را باید انجام بدهی در زمان پیغمبر قرص بود؟ در زمان ائمه قرص بود؟ خود ائمه به زنان خودشان چه می گفتند؟ به زنان اصحابشان چه می گفتند؟ برو قرص بخور، قرصی نبود. ما داریم ائمه بگویند قرص نبود گیاهش که بود گیاههایی داریم آیا یکی از روایات داریم که ائمه بگویند فلان گیاه را بخور که در فلان موقع فلان شوی؟ نه نداریم. دستور این است. این را انجام بده در این موقعیت در این دوران مشخص این نحوه کار شود در دوران بعد آن کار شود که هم در آن جا فیض برسد و هم در آن جا برسد.

دیگر وقت گذشته و و انشاءالله که این کاغذها را به دست ما می رسانند و انشاءالله در فرصت دیگر خدمت رفقا خواهیم بود انشاءالله.